

**”Eiköhän myö pärjätä vai mitä poijjat ja tytöt ?”
— Puolustusvoimien some-agenttipalvelu asevelvollisen
tiedonlähteenä**

Marjut Kriikku

Tekijä(t) Marjut Kriikku	
Koulutusohjelma Journalismin koulutusohjelma	
Opinnäytetyön otsikko ”Eiköhän myö pärjätä vai mitä poijjat ja tytöt ?” — Puolustusvoimien some-agenttipalvelu asevelvollisen tiedonlähteenä	Sivu- ja liitesivumäärä 41 + 7
<p>Opinnäytetyö kuvaa Puolustusvoimien some-agenttipalvelua, joka on varusmiehille suunnattu informaatio- ja vertaistukipalvelu. Palvelu toimii Facebookissa kunkin joukko-osaston ja saapumiserän omissa, suljetuissa ryhmissä, joita ylläpitävät tehtävään koulutetut varusmiehet, some-agentit. Palvelu otettiin käyttöön vuonna 2015 ja on nyt käytössä kaikissa joukko-osastoissa sekä yhdessä varusmieskoulutusta antavassa rajavartiostossa.</p> <p>Opinnäytetyö perustuu kirjoittajan havainnoille vuoden 2016 tammikuun saapumiserän Facebook-ryhmistä sekä alokkaille teetetylle kyselylle. Havaintoja tehtiin kaikista ryhmistä niiden alkutaipaleelta, syyskuusta 2015 lähtien peruskoulutuskauden loppuun saakka. Tutkimuksen kohderyhmä on tammikuun 2016 saapumiserä. Ajallisesti tutkimus kohdistuu some-agenttipalvelun ja varusmiespalveluksen alkuvaiheeseen: Facebook-ryhmien perustamisesta palveluksen aloittamiseen ja peruskoulutuskauden loppuun.</p> <p>Some-agenttipalvelun kuvaamisen tietopohjana ovat Some-agentin käsikirja, Pääesikunnan some-agentti -käsikirja sekä Asevelvollisten informaatiopalvelut -projektisuunnitelma. Nämä ovat Puolustusvoimien sisäisiä asiakirjoja. Sosiaalisen median ja Facebookin teoriassa käytetään apuna Facebookin omaa ohjesivua sekä Harto Pönkän sosiaalisen median käsikirjaa. Kyselyn tuloksia rinnastetaan ebrand Suomi Oy:n vuonna 2015 tekemään nuorten sosiaalisen median käytön tutkimukseen. Kehittämisehdotuksien taustalla vaikuttaa Piritta Seppälän Kuuntele ja keskustele — Näin järjestösi toimii tavoitteellisesti sosiaalisessa mediassa.</p> <p>Työn tavoitteena on löytää palvelusta kehittämisen kohteita ja esittää parannusehdotuksia, joiden myötä asevelvollinen hyötyisi palvelusta entistä paremmin. Kyselyn vastausten perusteella alokkaat odottavat some-agenttipalvelulta eniten tietoa varusmiespalveluksesta, mutta havaintojen perusteella tykkäyksiä ja kommentteja saavat eniten alokkaiden itse ryhmässä julkaisemat hauskat kuvat.</p> <p>Työ koostuu johdannosta, jossa esitellään some-agenttipalvelu, opinnäytetyö ja sen tutkimusmenetelmät. Teoriaosuudessa, luvussa 2, esitetään Facebook some-agenttipalvelun toiminta-alustana. Luvussa 3 kerrotaan keskeisimmät havainnot ryhmistä sekä havaintojen johtopäätökset. Luvussa 4 esitetään kysely tuloksineen ja johtopäätöksineen. Kehittämisehdotukset ovat luvussa 5 ja lopuksi, luvussa 6 arvioidaan opinnäytetyötä prosessina sekä kirjoittajan omaa oppimista. Viimeisenä raportissa ovat lähteet ja liitteet.</p>	
Asiasanat Facebook, puolustusvoimat, sosiaalinen media, asevelvolliset, varusmiespalvelus, verkko-yhteisöt	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Toimeksiantaja, työn tavoitteet ja rajaukset	2
1.2	Some-agenttipalvelun käsitteet ja toimijat	3
1.3	Tutkimusmenetelminä osallistuva havainnointi ja kyselytutkimus	5
2	Facebook ja some-agenttipalvelu	7
2.1	Facebook-ryhmä some-agenttipalvelun alustana	7
2.2	Some-agentin Facebook-profiili	9
3	Havainnointia Facebook-ryhmissä	11
3.1	Päivitykset useimmin kysytyistä kysymyksistä	11
3.2	Vetävä Facebook-päivitys	13
3.3	Esimerkkipäivitysten tulokset ja johtopäätökset	14
3.4	Suosituin päivitys ennen palveluksen alkua	17
3.5	Suosituimmat päivitykset palveluksen alettua	21
4	Kysely	23
4.1	Kyselyn tulokset ja johtopäätökset	26
4.1.1	Varusmiehet käyttävät useita sosiaalisen median kanavia	27
4.1.2	Nykyiset tiedonlähteet eivät tyydytä varusmiehen tiedontarvetta täysin	29
4.1.3	Tietoa kaivataan vertaistukea enemmän	30
4.1.4	Tiedontarve on yksilöllinen	33
4.1.5	Kehittämisehdotuksia annettiin varsin vähän	34
5	Kehittämisehdotukset ja aiheita jatkotutkimuksiin	37
6	Opinnäytetyöprosessin arviointi ja oma oppiminen	41
	Lähteet	42
	Liitteet	46
	Liite 1. Facebook-ryhmät	46
	Liite 2. Esimerkkipäivitykset	47
	Liite 3. Kyselylomake	49

1 Johdanto

Puolustusvoimat otti vuonna 2015 käyttöön some-agenttipalvelun, joka on Facebookissa toimiva varusmiesten informaatio- ja vertaistukipalvelu. Some-agentit ovat tehtävään koulutettuja varusmiehiä. Some-agentit jakavat tuleville varusmiehille tietoa varusmiespalveluksesta Facebookissa joukko-osastojen saapumiserien omissa ryhmissä. Ryhmät toimivat myös keskustelukanavana. (Projektisuunnitelma Asevelvollisten informaatiopalvelut 2015, 10.)

Opinnäytetyössäni tutkin, miten some-agenttipalvelua voisi kehittää niin, että se olisi asevelvolliselle entistä hyödyllisempi. Tutkimusmenetelmänä on Facebook-ryhmien havainnointi sekä alokkaille teetetty kyselylomake.

Kuva 1. Uudenmaan prikaatin tammikuun 2016 saapumiserän Facebook-ryhmä (NYBR / UUDPR 1/16)

Suomessa on 16 varusmieskoulutusta antavaa joukko-osastoa sekä kolme rajavartiostoa (Maavoimat; Merivoimat; Ilmavoimat; Rajavartiolaitos). Asevelvollinen voi saada tietoa varusmiespalveluksesta muun muassa sukulaisilta ja ystäviltä, internetistä yleisesti, Puolustusvoimien omilta nettisivuilta sekä kotiin lähetettävästä Varusmies-kirjasta ja alokaskirjeestä. Puolustusvoimien nettisivuilla ei voi kuitenkaan esittää kysymyksiä, Varusmieskirja kertoo asepalveluksesta hyvin yleisesti ja kavereiden ja sukulaisten kertomukset eivät aina ole luotettavia, saati ajantasaisia. Ennen some-agenttipalvelua kysymisen mahdollisuus oli rajoittunut internetin epävirallisille keskustelufoorumeille (kuten aamukampa.net), Puolustusvoimien Facebook-sivulle tai puhelimitse yhteydenottoon suoraan joukko-osastoon tai aluetoimistoon. Some-agenttipalvelu mahdollistaa yksityiskohtaisen ja kohdistetun tiedon jakamisen kunkin joukko-osaston ja saapumiserän omille varusmiehille. Tulevan varusmiehen on helpompi kysyä toiselta varusmieheltä kuin Puolustusvoimien henkilökunnalta.

1.1 Toimeksiantaja, työn tavoitteet ja rajaukset

Opinnäytetyön toimeksiantaja on Puolustusvoimien Pääesikunnan koulutusosasto. Pääesikunta on Puolustusvoimain komentajan johtoesikunta sekä puolustusministeriön alainen keskushallintoviranomainen ja asiantuntijaorganisaatio. Pääesikuntaan kuuluu kymmenen osastoa, sisäinen tarkastusyksikkö ja Pääesikunnan kanslia. Yksi osastoista on koulutusosasto, joka vastaa henkilöstön osaamisesta ja toimintakyvystä sekä joukkojen koulutus- ja harjoitustoiminnan koordinoinnista. Koulutusosasto omistaa asevelvollisten ja palkatun henkilöstön osaamisen ja toimintakyvyn kokonaisuuden. Yhtenä tehtävänä koulutusosasto ohjaa oppimisympäristöjen kehittämistä ja asevelvollisten informaatiopalveluita. (Puolustusvoimat a.)

Some-agenttipalvelu on Asevelvollisten informaatiopalvelut -projektin alaprojekti. Koko projektin päätavoite on mahdollistaa asevelvollisten kaksisuuntainen tietoturvallinen taustajärjestelmiin integroitu sähköinen asiointi- ja yhteydenpitopalvelu. Projektin tarkoituksena on nykyaikaistaa Puolustusvoimien ja asevelvollisten välistä asiointia ja vuorovaikutusta. Informaatiopalveluilla Puolustusvoimat pyrkii tavoittamaan asevelvolliset vuorovaikuttavasti niissä kanavissa, joissa he ovat tottuneet asiomaan. Palveluissa hyödynnetään sosiaalisen median mahdollisuuksia ja tarjotaan asevelvollisille palveluja ajasta ja paikasta riippumatta. (Projektisuunnitelma Asevelvollisten informaatiopalvelut 2015, 4.) Projektin päällikkönä toimii komentajakapteeni Jari Holopainen Pääesikunnan koulutusosastolta, joka on myös tämän opinnäytetyön tilaaja. (Projektisuunnitelma Asevelvollisten informaatiopalvelut 2015, 12).

Some-agenttipalvelu on otettu käyttöön vuoden 2015 heinäkuun saapumiserästä alkaen eikä siitä ole aiempia tutkimuksia.

Opinnäytetyössäni tutkin, miten some-agenttipalvelun sisältöä voisi kehittää niin, että siitä olisi asevelvolliselle mahdollisimman paljon hyötyä ennen palvelusta ja palveluksen aikana. Tätä pääkysymystä lähestytään apukysymyksillä: Mitä varusmiehet odottavat ja toivovat some-agenttipalvelulta? Millainen sisältö kiinnostaa varusmiehiä? Millaisesta sisällöstä syntyy keskustelua? Millainen julkaisu saa tykkäyksiä? Kuinka usein päivityksiä tulisi julkaista? Mihin aikaan? Miksi kaikki eivät liity oman saapumiseränsä Facebook-ryhmään?

Tutkimustuloksia voidaan tulevaisuudessa hyödyntää some-agenttien koulutuksessa ja ohjaamisessa. Tuloksia voidaan myös hyödyntää Puolustusvoimien muussa asevelvollisten informaatiopalveluihin liittyvässä toiminnassa kuten markkinoinnissa ja alokasjulkaisuissa. Sivutuotteena tutkimuksessa saadaan tietoa asevelvollisten arvoista ja asenteista

sekä mielenkiinnon kohteista, joita voidaan hyödyntää monenlaisissa asevelvollisiin liittyvissä asioissa kuten koulutuksessa.

Työssä tarkastellaan some-agenttipalvelua yleisesti Pääesikunnan näkökulmasta, ohjauksen kannalta, menemättä yksittäisten some-agenttien tai joukko-osastojen toimintaan. Some-agentit vaihtuvat aina edellisen kotiuduttua palveluksesta, joten toiminnan taso joukko-osastoissa saattaa vaihdella jokaisen saapumiserän kohdalla. Samoin jokainen saapumiserä koostuu yksilöistä, jotka vaikuttavat siihen, millainen yhteisö heistä muodostuu. Tutkimuksen perusjoukko eli kohderyhmä on tammikuun 2016 saapumiserän ne joukko-osastot, joissa some-agenttipalvelu on käytössä. (Tilastokeskus a.)

Tässä tutkimuksessa toteutettu kysely tehtiin peruskoulutuskauden loppupuolella ja tutkimus keskittyy some-agenttipalveluun ennen varusmiespalvelusta ja palveluksen alussa peruskoulutuskaudella. Peruskoulutuskausi eli alokaskausi kestää kahdeksan viikkoa. Sen jälkeen alkaa erikoiskoulutuskausi, jolloin varusmiehelle koulutetaan ne sodanajan tehtävän vaatimat tiedot ja taidot, johon hänet on valittu. (Varusmies 2016, 12. Alokastiedote tuleville ”Porilaisille”, 8.) Palvelusaika on palvelustehtävästä riippuen 165, 255 tai 347 päivää. (Puolustusvoimat b.) Peruskoulutuskauden jälkeen alokkaat siis hajaantuvat kukin taholleen, jopa toisiin joukko-osastoihin, mikä vaikuttaa ryhmien sisällöntuotantoon ja luonteeseen ylipäättään. Työ ei selvitä some-agenttipalvelun laatua alokaskaudesta eteenpäin.

Teoriaosuudessa, luvussa 2, kerron sosiaalisen median trendeistä ja merkityksestä yleisesti sekä some-agenttipalvelun ja sen käyttäjän kannalta. Esittelen myös Facebookin some-agenttipalvelun alustana. Luvussa 3 esittelen havaintoni Facebook-ryhmistä sekä tulokset ja johtopäätökset. Luvussa 4 käsittelen kyselyn, sen toteuttamisen ja tulokset. Lisäksi arvioin kyselytutkimuksen luotettavuutta. Luvussa 5 esitän kehitysehdotuksia ja jatkotutkimusaiheita some-agenttipalvelulle. Luvussa 6 pohdin opinnäytetyötä prosessina ja omaa oppimistani työn aikana. Lopuksi on vielä lähde- ja liiteluettelo.

1.2 Some-agenttipalvelun käsitteet ja toimijat

Some-agenttipalvelun tarkoitus on parantaa varusmiesten tiedonsaantia ennen palveluksen alkua ja palveluksen aikana. Palvelu on käytössä 15:ssä varusmieskoulutusta antavassa varuskunnassa sekä yhdessä rajavartiostossa. Näiden 16 yksikön jokaiselle saapumiserälle perustetaan oma suljettu Facebook-ryhmä, jota some-agentit ylläpitävät. Agentit kertovat Facebook-ryhmissä tuleville alokkaille palvelusajasta ja vastaavat heidän kysymyksiinsä. Ryhmät toimivat myös keskustelukanavana. Palveluksen alettua ryhmä toimii

varusmiestoimikunnan ja joukko-osaston tiedotuskanavana, ja palveluksen jälkeen yhteydenpitokanavana ja ”muisteluryhmänä”. Palvelun tavoite on saavuttaa vuonna 2016 yli puolet saapumiserän alokkaista. Palvelu vahvistaa asevelvollisten ryhmäytymistä, parantaa armeijaan sopeutumista ja lisää palvelusmotivaatiota. Facebook-ryhmässä tiedottaminen vähentää kysymyksiä aluetoimistoilta, sosiaalikuraattoreilta ja perusyksikön henkilöstöltä ja siten vähentää heidän työtaakkaansa. (Asevelvollisten informaatiopalvelut -projektisuunnitelma 2015, 10.)

Suomessa asevelvollisia ovat 18–60-vuotiaat miehet. Naiset voivat hakea asepalvelukseen vapaaehtoisina. (Puolustusvoimat b.) Asepalveluksessa olevaa henkilöä kutsutaan varusmieheksi. Palveluksen aloittanut varusmies on sotilasarvoltaan alokas. Kutsunnoissa asevelvolliselle määrätään palveluspaikka (joukko-osasto) ja aloittamisajankohta eli saapumiserä (Varusmies a). Niitä on kaksi vuodessa: tammikuussa ja heinäkuussa (Varusmies b). Esimerkiksi vuoden 2016 saapumiserät kirjataan yleisesti 1/2016 (tammikuu 2016) ja 2/2016 (heinäkuu 2016), jotka voidaan lyhentää 1/16 ja 2/16. Tässä työssä tutkin vuoden 2016 tammikuun saapumiserää, ja käytän siitä ilmaisua 1/16.

Joukko-osastojen saapumiserien Facebook-ryhmien nimet ovat muotoa KAARTJR 1/16 eli Kaartin jääkärirykmentti, vuoden 2016 tammikuun saapumiserä. Osa joukko-osastoista toimii kahdella paikkakunnalla, minkä takia nimen perässä on lisäksi paikkakunta, esimerkiksi MAASK 1/16 Lpr eli Maasotakoulu Lappeenranta. Kaikkien some-agenttipalvelua toteuttavien joukko-osastojen lyhenteet on avattu liitteessä 1.

Some-agenttipalvelun toteuttamiseen tarvitaan seuraavat Puolustusvoimien työntekijät ja varusmiehet.

Joukko-osaston some-agenttitoiminnan ohjaaja ja some-agentti. Some-agentit ovat tehtävään vapaaehtoisesti hakeneita ja siihen perehdytettyjä varusmiehiä. Heitä valitaan 1–2 per joukko-osasto. Some-agentit kuuluvat oman joukko-osastonsa varusmiestoimikuntaan. Heillä on tehtäväänsä varten käytössään iPhone-puhelimet. Jokaisessa joukko-osastossa valitaan kantahenkilökuntaan kuuluva toiminnan ohjaaja, joka toimii some-agenttien tukihenkilönä ja palvelun vastaajana kyseisessä joukko-osastossa. (Some-agentin käsikirja 2015, 4)

Pääesikunnan some-agenttitoiminnan ohjaaja ja some-agentti. Pääesikunnan some-agentti ohjaa joukko-osastojen some-agentteja kannustamalla ja neuvomalla. Hänen toimipisteensä on Pääesikunnassa ja hän toimii suoraan Pääesikunnan some-agenttitoiminnan ohjaajan alaisuudessa. Pääesikunnan ohjaaja koordinoi koko some-agenttipalvelua

kaikissa joukko-osastoissa. Hän rekrytoi Pääesikunnan some-agentin hakemusten ja haastatteluiden perusteella, vastaa some-agenttien koulutuksesta sekä joukko-osastojen ohjaajien perehdyttämisestä tehtäväänsä. Edellisten lisäksi palvelun taustalla some-agenttien apuna voivat toimia muun muassa joukko-osaston koulutusalan edustaja, sosi-aalikuraattori, tiedottaja, kirkollisen työn edustaja ja muita kokeneita henkilöitä perusyksiköistä. (Some-agentin käsikirja 2016, 5.)

1.3 Tutkimusmenetelminä osallistuva havainnointi ja kyselytutkimus

Osallistuva havainnointi. Valitsin tutkimusmenetelmäksi osallistuvan havainnoinnin saadakseni välitöntä tietoa ryhmien toiminnasta ja niiden jäsenten käyttäytymisestä some-agenttipalvelun luonnollisessa ympäristössä. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2010, 202.) Some-agenttipalvelun tammikuun saapumiserän Facebook-ryhmiä on 16 kappaletta. Pääesikunnan some-agentti lisäsi minut kaikkien ryhmien jäseneksi 24.9.2015. Olin ryhmien jäsenenä tarkkailijana omalla profiilillani. En julkaissut mitään tai reagoinut päivityksiin. Tarkkailujakson alkupuolella, marraskuussa laadin muutaman esimerkkipäivityksen (liite 2), jotka some-agentit julkaisivat ryhmissään. Aktiivinen ryhmien tarkkailujakso kesti helmikuun loppuun saakka, jonne myös kyselyn teettäminen ajoittui ja jolloin alokkaiden peruskoulutuskausi päättyi. Tammikuun saapumiserän alokkaat aloittivat palveluksen 4.1.2016 ja kysely teetettiin 1.2–22.2.2016. Tarkkailujaksolta listasin tykkäyksien ja kommenttien perusteella ryhmien suosituimmat julkaisut.

Kysely. Tutkimuksen päätutkimusmenetelmä on kysely. Syy kyselylomakkeen käyttöön oli saada tietoa myös Facebook-ryhmien ulkopuolisilta alokkailta. Kysely on liitteessä 3. Kysely toteutettiin verkkokyselynä, jonka etu on nopeus ja vaivaton aineiston saanti. Ongelmana taas saattaa olla vastauskato. (Hirsjärvi ym. 2010, 185.) Vastaajakatoa syntyy, kun otokseen valitut henkilöt eivät osallistukaan tutkimukseen. Vastauskato muodostuu puolestaan vastaamatta jättämisestä joihinkin kysymyksiin. (KvantiMOTV.) Tässä kyselyssä aiheutui molempia katotyypppejä. 10 prosentin tavoite vastaajien määrästä ei toteutunut, eivätkä vastaajat vastanneet kaikkiin kysymyksiin. Jotta 10 prosentin tavoite olisi saatu täyteen, olisi kysely pitänyt teettää alokkaille palvelusaikana johdetusti.

Kyselyyn vastaaminen tapahtui anonymisti ja PVMoodleen kirjautumatta. Anonyymien vastaustavan valitsin siksi, ettei ensinnäkään vastaajan henkilöllisyydellä ole tulosten kannalta merkitystä, ja että alokkaat uskaltaisivat paremmin vastata rehellisesti. Kyselyn alussa esittelin itseni ja selostin, mikä on kyselyn tarkoitus ja mihin sen tuloksia käytetään. Alussa mainitaan myös, että kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista. Kuudennen kysymyksen jälkeen esittelin lyhyesti some-agenttipalvelun, jotta kaikilla vastaajilla olisi sama

käsitys siitä, mikä lasketaan some-agenttitoiminnaksi. Osa vastaajista ei välttämättä ollut kuullut siitä, ei muista mikä se on tai on vasta liittynyt Facebook-ryhmään eikä ole varma mitä kaikkea some-agenttipalvelu käsittää.

Kysely sisälsi 11 kysymystä, joista kuusi ensimmäistä oli kohdistettu kaikille. 7a, 8a ja 9a oli kohdistettu Facebook-ryhmien jäsenille ja 7b ja 8b ryhmien ulkopuolisille. Jokaiselle vastaajalle oli siis 8–9 kysymystä. Kuudennen kysymyksen jälkeen oli ohje, mihin kysymykseen vastaajan tulisi siirtyä kuudennen kysymyksen vastauksen perusteella.

Kysely sisälsi niin monivalintakysymyksiä kuin avoimia kysymyksiä sekä näiden välimuotoja, joissa valmiiden vaihtoehtojen jälkeen on avoin kysymys sellaisten vastausten varalle, joita en ole osannut ottaa huomioon. (Hirsjärvi ym. 2010, 187–188.) Kysymykset 1 ”Mitä sosiaalisen median kanavaa tai kanavia käytät?” ja 4 ”Mistä sait varusmiespalvelusta koskevaa tietoa?” olivat jälkimmäisen kaltaisia. Kokonaan monivalintakysymyksiä olivat kysymykset 2 ”Kaipaitko tietoa varusmiespalveluksesta ennen palveluksen alkamista?”, 3 ”Saitko tietoa riittävästi?”, 5 ”Kaipaitko mahdollisuutta tutustua palvelustovereihisi ennen palveluksen alkamista?” ja 6 ”Oletko oman saapumiseräsi Facebook-ryhmässä?”. Loput kysymykset olivat avoimia. Tarkoitus oli tehdä kyselystä lyhyt ja ytimekäs, ja sen ulkoasusta selkeä, että alokkaat jaksaisivat vastata siihen. Ensimmäiset kysymykset ovat yksinkertaisia monivalintakysymyksiä, joilla kysely lähtee helposti alkuun ja lopussa ovat työläämmät, avoimet kysymykset. (KvantiMOTV b.)

Kysymykset laadimme yhdessä toimeksiantajan kanssa pyrkien saamaan niillä vastauksia tutkimuskysymyksiin.

2 Facebook ja some-agenttipalvelu

Sosiaalisella mediallyä tarkoitetaan nettipalveluita ja -sovelluksia, joiden sisällön luovat käyttäjät (joko kokonaan tai osittain). Sanastokeskus TSK:n mukaan sosiaalinen media on ”tietoverkkoja ja tietotekniikkaa hyödyntävä viestinnän muoto, jossa käsitellään vuorovaikutteisesti ja käyttäjälähtöisesti tuotettua sisältöä ja luodaan ja ylläpidetään ihmisten välisiä suhteita”. (Pönkä 2014, 35–36.) Maailman suosituin sosiaalisen median palvelu on Facebook, joka on myös some-agenttipalvelun alusta. Facebookin sisältö koostuu käyttäjien tuottamasta sisällöstä. Käyttäjät esimerkiksi kertovat profiilisivullaan omasta elämästään sekä jakavat valokuvia, videoita ja linkkejä. Käyttäjät voivat myös seurata muiden käyttäjien julkaisemia sisältöjä. (Pönkä 2014, 84.)

Facebookissa voi lisätä muita käyttäjiä kavereikseen käyttäjän profiilisivulla olevan ”lisää kaveri”-painikkeella. Kun henkilö hyväksyy kaveripyynnön, käyttäjät ovat Facebook-kavereita. (Facebook a.) Facebookissa on myös runsaasti eri aiheisiin keskittyviä ryhmiä sekä yritysten ja julkisuuden henkilöiden Facebook-sivuja. (Pönkä 2014, 84.) Myös Puolustusvoimilla, maavoimilla, merivoimilla ja ilmavoimilla on omat Facebook-sivut.

2.1 Facebook-ryhmä some-agenttipalvelun alustana

Facebook on maailman suosituin sosiaalisen median palvelu sekä maailman toiseksi suosituin verkkopalvelu. Suomessa käyttäjiä oli vuonna 2014 noin 2,3 miljoonaa kuukaudessa. Syyskuussa 2014 Facebookilla oli noin 1,3 miljardia käyttäjää ja he viettivät sivustolla keskimäärin noin 27 minuuttia päivittäin. (Pönkä 2014, 83–84.) Facebook-ryhmiä käytetään runsaasti työelämässä, opiskelussa ja vapaa-ajalla. Osalle käyttäjistä ne ovat tärkein syy käyttää Facebookia. (Pönkä 2014, 94.)

Ryhmän julkaisut eli päivitykset voivat koostua teksti-, kuva- ja/tai videosisällöstä. Ryhmiin voi lisätä myös monivalintakyselyjä ja tiedostoja ja luoda tapahtumia. (Facebook b.) Päivitykset näkyvät ryhmän sivulla ”uutisvirtana” Facebookin erityisen algoritmin seulomassa järjestyksessä sen mukaan, minkä Facebook uskoo kiinnostavan ihmisiä. (Pönkä 2014, 84.) Some-agenttipalvelussa tämä tarkoittaa käytännössä, että ryhmissä ylimpänä näkyvät viimeksi julkaistut, muokatut, kommentoidut tai tykätyt julkaisut. Ryhmän ylläpitäjä voi myös ”kiinnittää” tärkeän julkaisun ylimmäiseksi, jolloin se pysyy uutisvirran ylimpänä julkaisuna muista julkaisuista ja kommentoinneista huolimatta, kunnes kiinnitystoiminto poistetaan. (Facebook c.)

Ryhmän yksityisyydessä on kolme eri asetusta: julkinen, suljettu tai salainen. Some-agenttipalvelun Facebook-ryhmät ovat suljettuja eli kaikki Facebookin käyttäjät voivat löytää ryhmän ja nähdä sen jäsenet, mutta vain jäsenet voivat tarkastella julkaisuja. (Facebook d.)

Facebook-ryhmät luo Pääesikunnan some-agentti noin kolme kuukautta ennen kyseisen saapumiserän palveluksen alkamista. Hän lisää ryhmään joukko-osaston some-agenttitoiminnan ohjaajan sekä Pääesikunnan ohjaajan, ja antaa heille ylläpito-oikeudet. Ryhmän ylläpitäjä voi poistaa jäseniä ja ylläpitäjiä, lisätä uusia ylläpitäjiä ja muokata ryhmän kuvausta ja asetuksia (Facebook e). Ohjaajat taas hyväksyvät some-agentit ja antavat heille ylläpito-oikeudet. Some-agentit hyväksyvät kyseisen joukko-osaston ja saapumiserän varusmiesten liittymispyynnöt. (Some-agentti Pääesikunta käsikirja 2015, 3.)

Tuleva varusmies saa ryhmän internetosoitteen kotiin lähetettävästä alokaskirjeestä tai tiedotteesta. Ryhmä löytyy myös nimellään Facebookin haku-toiminnolla. Alokaskirjeen palautuksen yhteydessä varusmies antaa muiden kysyttävien tietojen lisäksi sähköposti-osoitteensa, jolloin myös siihen voidaan lähettää kutsu ja linkki Facebook-ryhmään. Liittymään ryhmään tulevan varusmiehen tulee lähettää ylläpitäjälle liittymispyyntö. Some-agentti tarkistaa henkilökunnalta saatavasta virallisesta nimelistasta onko kyseinen henkilö astumassa palvelukseen (tai palveluksessa). Jos nimi löytyy, some-agentti hyväksyy henkilön ryhmään. Jos nimi listassa ja sosiaalisen median profiilissa ei täsmää, liittymispyyntöä ei voida heti hyväksyä. Tällöin some-agentti pyytää yksityisviestillä pyynnön esittäjää tunnistautumaan oikealla nimellään. (Some-agentin käsikirja 2016, 25.)

Yksityisviestin voi Facebookissa lähettää toiselle käyttäjälle, jolloin se näkyy vain tämän omassa ”postilaatikossa”, ei muille käyttäjille. Mikäli käyttäjät eivät ole kavereita Facebookissa, viesti menee ”muut”-kansioon, joista ei tule ilmoitusta käyttäjälle. (Facebook f.)

Ryhmän jäsenet saavat ilmoituksen kaikista ryhmän uusista julkaisuista sen mukaan mitä laitetta käyttävät ja miten ovat asetuksensa määrittäneet. Ilmoitus voi olla esimerkiksi hälytys-, sähköposti-, ponnahdus- tai tekstiviesti-ilmoitus. Ryhmän ilmoitukset voi ottaa myös pois käytöstä. (Facebook g.)

Some-agentteille on myös oma, salainen ryhmä nimeltä ”Some-agentit”, johon kuuluvat some-agenttien lisäksi Pääesikunnan ja joukko-osastojen ohjaajat. Salainen ryhmä näkyy vain sen jäsenille (Facebook d). Some-agentit -ryhmässä Pääesikunnan some-agentti saa helposti ohjeistettua kaikki joukko-osastojen some-agentit yhtä aikaa ja siellä some-agentit voivat keskustella. Myös ohjaajille on yhteinen, salainen ryhmä nimeltä ”Some-

agentti/Ohjaajat”, jonne kuuluu ohjaajien lisäksi Pääesikunnan some-agentti. Ryhmä on tarkoitettu ohjaajien keskinäiseen yhteydenpitoon ja keskusteluun. Tarkkailujakson aikana olin näiden kaikkien some-agenttipalveluun liittyvien ryhmien jäsenenä. (Some-agentin käsikirja, 2016, 23)

2.2 Some-agentin Facebook-profiili

Some-agentit luovat tehtävänsä varten käyttäjätunnuksen Facebookiin. Tämä on ohjeistettu tarkoin some-agentin käsikirjassa. Käyttäjätunnus on muotoa ”Some-agentti Virtanen”, ”Some-agentti Nieminen” ja niin edelleen. Etunimen kohtaan tulee ”some-agentti” ja sukunimen kohtaan oma sukunimi. Yhteystietoihin some-agentti täyttää omat, oikeat yhteystietonsa. (Some-agentin käsikirja 2016, 9.)

Some-agentin Facebook-profiilin yksityisyysasetukset ohjeistetaan some-agentin käsikirjassa seuraavasti. Profiilin tiedot saavat nähdä vain sen Facebook-kaverit. Kaveripyyntöjä ja viestejä voi lähettää kuka tahansa. Aikajanalle eivät voi kirjoittaa muut kuin some-agentti itse. Sen varalta, että joku käyttäjä yrittäisi julkaista jotain, mihin some-agentti on merkitty, on säädettävä asetus niin, että some-agentti saa ensin tarkastaa merkinnän. Ilmoituksen saatuaan some-agentti voi päättää merkinnän hylkäämisestä tai hyväksymisestä. (Some-agentin käsikirja 2016, 9.) Merkitseminen tarkoittaa linkin luomista käyttäjän profiiliin. Merkintöjä voi tehdä esimerkiksi kuviin ja tilapäivityksiin. (Facebook h.) Sovellukset on otettava pois käytöstä, jolloin some-agentin profiililla ei pysty käyttämään sovelluksia eikä paljastamaan niiden kautta omia tietoja. (Some-agentin käsikirja 2016, 10.)

Some-agentin Facebook-profiili on jokseenkin ristiriidassa Facebookin ohjeiden kanssa. Niiden mukaan kaikkia käyttäjiä vaaditaan antamaan todellinen nimensä. Nimi on pystyttävä vahvistamaan henkilöllisyystodistuksen avulla. Käyttäjänimessä ei saa olla esimerkiksi ammattiin tai uskontoon liittyviä titteleitä. Ammattinimike on kuitenkin sallittu. Kutsumanimiä voi käyttää etunimenä tai toisena nimenä, jos ne ovat oikean nimen muunnoksia (esimerkiksi Eve kun oikea nimi on Eveliina). (Facebook i.)

Some-agentti Suominen updated the description.

October 28 at 3:13pm

Tervehdys!

Tämä ryhmä on tarkoitettu Panssariprikaatiin saapumiserässä 1/16 palvelukseen astuville asevelvollisille. Ryhmässä jaetaan monenlaista hyödyllistä ja mielenkiintoista materiaalia, jotta palveluksenne sujuisi rattaisti. Ryhmässä voit myös verkostoitua tulevien palvelustoveriesi kanssa.

Ryhmän ylläpitäjinä toimivat Some-agentti Suominen ja Some-agentti Vainio. Meiltä voit kysyä kaikkea maan ja taivaan väliltä joko yksityisviestitse tai tekemällä päivityksen suoraan ryhmään. Tyhmiä kysymyksiä emme tunne.

Ryhmän pelisäännöt ovat seuraavanlaiset:

- Pidä keskustelu asiallisena, kunnioita muita,
- Älä julkaise asiatonta materiaalia (loukkaavaa materiaalia, poliittisia kannanottoja tai mainontaa.)
- Kiusaamista ei suvaita.

 Like

 Comment

 Seen by 28

Kuva 2. Esimerkki Facebook-ryhmän kuvauksesta (PSPR 1/16)

3 Havainnointia Facebook-ryhmissä

Keräsin aineistoa vuoden 2016 tammikuun saapumiserän Facebook-ryhmistä. Havaitsin, että ennen palveluksen alkamista ryhmän sisällöntuotanto on pitkälti some-agenttien varassa. He julkaisevat tietopaketteja yleisimmin askarruttavista asioista kuten siitä, mitä ensimmäisenä päivänä tulee ottaa mukaan palvelukseen ja miten kasarmille pääsee julkisilla ajoneuvoilla. Tietopakettien lisäksi tulevat alokkaat kysyvät kysymyksiä, kuten ”tarvitseeko/kannattaako ottaa omat maiharit”, ”kuinka lyhyeksi hiukset pitää ajaa” ja niin edelleen. Palveluksen alkamisen kynnyksellä ja alkamisen jälkeen sen sijaan alokkaiden rooli sisällöntuotannossa kasvoi kaikissa ryhmissä. Monet lähettivät ryhmään hupaisan kuvan osittain ajelluista hiuksistaan tai matkaltaan kasarmille. Palveluksen alettua ryhmän sisältö koostui pääasiassa some-agentin julkaisemista tiedotteista sekä alokkaiden kimppakyyti-tiedusteluista ja -tarjouksista. Myös hauskoja kuvia kuten Fingerporin sarjakuvia jakoivat niin some-agentit kuin alokkaat.

Ryhmät perustettiin syyskuussa 2015. Marraskuun 25. päivä ryhmissä oli yhteensä 1238 jäsentä (10,1 prosenttia) ja joulukuun 12. päivä 1618 jäsentä (13,3 prosenttia). Määrästä on vähennetty 34 jäsentä eli 30 some-agenttia, yksi Pääesikunnan some-agentti, Pääesikunnan ohjaaja, joukko-osaston ohjaaja sekä minä. Palveluksen aloitti tammikuun 4. päivä 12 501 alokasta. 17.4.2016 saapumiserän 1/16 ryhmissä oli yhteensä 7302 jäsentä. Huhtikuussa siis 58,4 prosenttia kuului oman saapumiseränsä Facebook-ryhmään. Some-agenttipalvelu saavutti tavoitteensa saada vuonna 2016 yli puolet alokkaista liittymään saapumiseränsä Facebook-ryhmään. 13 ryhmää 16:sta saavuttivat tavoitteen yli 50 prosentin jäsenmäärästä. KARLSTO 1/16 saavutti prosentuaalisesti eniten saapumiserän alokkaista, 91,3 prosenttia. Toiseksi eniten saavutti KAIPR 1/16, 81,6 prosenttia. Se oli myös päivitysten ja ryhmän keskusteluiden perusteella selvästi aktiivisin ryhmä.

3.1 Päivitykset useimmin kysytyistä kysymyksistä

Marraskuussa 2015, eli varsin alkuvaiheessa ryhmien elinkaarta, laadin neljä erilaista päivitystä, jotka some-agentit päivittivät ryhmiinsä. Päivitysten aiheet valitsin vuoden 2015 saapumiserien ryhmistä tehdyn pienimuotoisen selvityksen perusteella. Selvityksessä kävi ilmi, että ennen palveluksen alkua tulevia alokkaita askarruttaa eniten arki armeijassa. Kysymykset koskivat useimmiten kasarmille saapumista, varusteita, lomia, sairastumisia, iltatavapaita, ensimmäisten päivien ohjelmaa sekä harrastusmahdollisuuksia.

Ohjeistamieni esimerkkipäivitysten aiheet olivat:

1. Harrastusmahdollisuudet ja harjoitusvapaat
2. Saapuminen varuskuntaan
3. Varusteet
4. Ryhmäytyminen, ”jään murtaminen”

Tarkoitus oli saada päivityksille huomiota ja tykkäyksiä, sekä saada aikaan keskustelua. Päivityksien vastaanottoa ryhmässä tarkastelin ja arvioin nähneiden määrän, tykkäyksien määrän sekä kommenttien perusteella. Kuvien ja hymiöiden oli tarkoitus saada aikaan huomiota ja kysymyksen oli tarkoitus saada aikaan keskustelua. Some-agenttipalvelun tavoitteiden kannalta päivitykset paransivat tulevien varusmiesten tiedonsaantia ja niillä oli mahdollisuus myös parantaa palvelukseen sopeutumista. Esimerkiksi varuskuntaan saapuminen voi jännittää, mutta kun se on perusteellisesti kuvien kera ohjeistettu, ei tarvitse arvuutella esimerkiksi, että ”löydänpököhän minä nyt oikealle parkkipaikalle vai nolaanko itseni jättämällä auton vahingossa vaikka henkilökunnan parkkipaikalle”. Siviilissä urheilevaa taas saattaa huojentaa tieto siitä, miten hyvät liikuntamahdollisuudet varuskunnassa on, mikä myös on omiaan parantamaan palvelukseen sopeutumista.

Some-agenttien toiminta on ilmaisun osalta melko vapaata. Palvelun olennainen osa on viestintä nuorelta nuorelle, varusmieheltä varusmiehelle. Siksi en ohjeistanut päivityksiä sanasta sanaan vaan annoin vain aiheen ja raamit. Some-agenteille jakamani ohjeistukset ylläolevista aiheista ovat liitteessä 2. Ohjeitteni pohjalta some-agentit laativat itse päivityksen omaan ryhmäänsä. Jaoin ohjeet päivityksistä 23.11.2015 puoleen päivään mennessä Facebookissa yksityisviestillä suoraan joukko-osastojen some-agenteille.

Viestiketju alkoi: November 23, 2015

Marjut Kriikku

📅 23.11.2015 11:36

Hei ILMASK:n some-agentit! Esittelin itseni tuolla some-agentti-ryhmässä, jos ihmettelette... Nyt testaisimme ryhmässänne päivitystä aiheesta

Harrastusmahdollisuudet ja harjoitusvapaat

Päivityksen tulee sisältää:

- Urheiluaiheinen kuva
- Hymiötä 😊
- Kysymys: kuinka moni harrastaa urheilua?
- Kerro: varuskunnan harrastusmahdollisuudet
- Kysy: kiinnostaako tietopaketti harjoitusvapaista

Esim. "Kartoitetaanpas minkä lajin harrastajia meillä on täällä. Kuinka moni harrastaa jotain urheilua, ja mitä lajia? Itse harrastan crossfittia.

Onko muita lajiin hurahtaneita? 😊

Kerron teille nyt urheilumahdollisuuksista täällä Ilmasotakoulussa. 😊

Iltavapailla voit käydä varuskunnan omalla punttisalilla, uimahallissa tai lenkkeilypolulla. Pelaamme myös pallopelejä kuten jalkapalloa, salibandya ym. vaihtelevasti eri iltoina.

Entä kuinka moni urheilee kilpatasolla? Kaipaatteko tietoa

harjoitusvapaista? Kilpaurheilijoille sellainen mahdollisuus nimittäin on."

Marjut Kriikku

📅 23.11.2015 11:36

Siinä olisi ohjeet ja esimerkki, mutta tehkää omannäköisenne 😊 Onko kysyttävää? Saisitteko päivityksen jo tänään tehtyä? 😊

Some-agentti Älgars

📅 23.11.2015 12:21

tehdään kyseinen päivitys, kun olemme saaneet 1/16 ryhmään lisättyä tulevat alokkaat 😊

Kuva 3. ILMASK:n some-agenttien ohjeistus harrastusmahdollisuudet ja harjoitusvapaat -aiheisesta päivityksestä

3.2 Vetävä Facebook-päivitys

Laatiessani Facebook-ryhmiin testiluontoisia esimerkkipäivityksiä (liite 2) käytin hyväkseni sosiaaliseen mediaan erikoistuneen yhdysvaltalaisen Buffer-yhtiön blogin ohjetta vetävästä Facebook-päivityksestä. Artikkelin kirjoittaja on Belle Beth Cooper, yksi Buffer social -blogin kirjoittajista. (Buffersocial.) Sovelsin artikkelin ohjeita some-agenttipalveluun soveltuksi seuraavalla tavalla.

5 keinoa vetävään Facebook-päivitykseen:

1. Käytä kuvia tai videoita
2. Kirjoita lyhyesti (max 500 merkkiä eli niin, ettei Facebookissa tekstiä tarvi klikata nuolella esiin) — tai vähintään siten, että tärkein asia mahtuu 500 merkkiin.
3. Käytä hymiöitä
4. Kysy

Cooperin artikkelin mukaan kuva saa vuorovaikutusta 39 prosenttia kuvatonta päivitystä enemmän. Artikkelin taustalla vaikuttavan tutkimuksen mukaan kuvat saavat 53 prosenttia enemmän tykkäyksiä, 104 prosenttia enemmän kommentteja ja 84 prosenttia enemmän mahdollisen linkin klikkauksia kuin pelkät tekstipäivitykset.

Lyhyet päivitykset saavat 23 prosenttia enemmän huomiota. Alle 250 merkin päivitykset saattavat saada 60 prosenttia enemmän katselukertoja ja alle 80 merkin päivitykset 66 prosenttia enemmän katselukertoja kuin niitä pidemmissä päivityksissä. Hymiöt taas lisäävät kommentteja 33 prosenttia ja kysymykset 100 prosenttia. (Belle Beth Cooper. 2013.)

3.3 Esimerkkipäivitysten tulokset ja johtopäätökset

Marraskuun päivitysprojektissa otin some-agentteihin ensimmäisen kerran yhteyttä, mikä toi ilmi huomioonotettavia seikkoja Facebookista yhteydenpitokanavana. RJK Onttola 1/16 -ryhmän some-agentti ei ollut tavoitettavissa, koska tehtävään valittu oli joutunut kotiutumaan kesken palveluksen ja uutta ei ollut vielä valittu. Osa some-agenteista ilmoitti olevansa sellaisessa palvelustehtävässä, esimerkiksi vartiossa tai leirillä, missä ei pääse kuvaamaan päivitykseen tarvittavia kuvia. Kahden päivän sisällä 14 ohjeistetusta ryhmästä 13 vastasi viestiini. Päivityksiä tehtiin parissa päivässä neljä ja kuusi luvattiin toteuttaa myöhemmin. Projekti toteutui yhdeksässä ryhmässä.

Osa some-agenteista ei ollut katsonut yksityisviestien ”muut”-kansiota, minne menee muiden kuin kavereiden viestit, eikä siksi vastannut heti. Tämän huomattuani lisäsin heidät kavereikseni ja loppuprojektin ajan yhteydenpito sujui aivan hyvin. Muut-kansion tasainen tarkastaminen on ohjeistettu some-agentin käsikirjassa ja on olennainen osa palvelun toimivuutta. Yksityisviestillä saattavat ottaa yhteyttä tulevat varusmiehet ja jos heille ei vastata, ei some-agenttipalvelu toimi tarkoituksenmukaisesti. Toisaalta viive ei ollut kuin pari päivää lukuun ottamatta yhtä some-agenttia, joka vastasi vasta viikkojen kuluttua.

KAIPR 1/16 -ryhmän some-agentille jätin ohjeistamatta päivityksen, koska hän oli päivittänyt jo kaikista laatimistani esimerkkiaiheista.

Päivitysprojektin myötä selvisi, ettei kaikista varuskunnista oltu vielä marraskuussa lähetetty alokaskirjettä, jossa Facebook-ryhmästä kerrotaan. Osassa ryhmästä oli projektin aikaan vasta some-agentteja ja ohjaajia, joten ei ollut tarkoituksenmukaista päivittää ryhmään mitään. Alokaskirjeiden lähettämisen aikaistaminen olisi yksi merkittävä parannus some-agenttipalvelun kannalta, että ryhmien toiminta käynnistyisi aikaisemmin.

Päivityksen nähneiden määrästä oli havaittavissa se, että ryhmiä seurataan, vaikkei keskustelua syntyisikään. Nähneiden, tykkäyksien ja kommenttien lukumäärät on esitetty taulukossa 1. Eniten keskustelua sai aikaan aihe 1: harrastusmahdollisuudet ja harjoitusvaapaat. Päivitys aiheesta 3 (varusteet) ei sisältänyt kaikkea tietoa eikä kysymystä, mitkä olin ohjeistanut, mikä saattoi olla syy keskustelun puuttumiselle. Toisaalta ebrand Suomi Oy:n nuorten sosiaalisen median käytön tutkimuksessa ilmeni, että nuoret keskustelevat sosiaalisessa mediassa mieluiten yksityiskeskusteluissa. (Ebrand 2015.)

Some-agentti Siilasvuo

25. marraskuuta 2015

Iltaa vaan kaikille! Kertokaahan vähän harrastuksistanne, löytyykö muita kamppailulajien harrastajia? Itse harrastan enemmän tai vähemmän aktiivisesti thai-potkunyrkkeilyä. Aivan kasarmien läheisyydessä sijaitsee UttiHalli, jossa on erittäin hyvät liikuntamahdollisuudet (myös tatami!). Hallin lisäksi löytyy rantalentis- ja futiskentät, apinarata ja lenkkipolku. Liikuntaa voi harrastaa oman mielensä mukaan iltavapailla. Kilpatasolla urheilevilla on mahdollisuus myös harjoitusvapaisiin 😊 Siitä infopaketti myöhemmin.

Tykkää

Kommentoi

4

Nähty 96

Soittohommiin minkäänlaisia mahdollisuuksia?

Tykkää · Vastaa · 2 · 25. marraskuuta 2015 kello 23:50

Some-agentti Siilasvuo Moi! Mitäs soittimia soitat? 😊

Tykkää · Vastaa · 26. marraskuuta 2015 kello 7:49

Rumpuja soitan. Noo, neuvotellaan sitten 😊

Tykkää · Vastaa · 26. marraskuuta 2015 kello 14:32

Kirjoita vastaus...

Ei niin kamppailu lajia mutta amerikkalaista jalkapalloa kuitenkin. Intoa löytyy jos joku opettaa.

Tykkää · Vastaa · 2 · 26. marraskuuta 2015 kello 8:59

Some-agentti Siilasvuo Jenkkifudis kyllä täältä löytyy ja harrastajiakin muutamia! Amatööripelejä on varmasti mahdollista järjestää 🤖

Tykkää · Vastaa · 1 · 26. marraskuuta 2015 kello 9:21

Kirjoita vastaus...

Some-agentti Siilasvuo Yksi piano löytyy sotilaskodista, muita soittimia ei ole ainakaan vielä hankittu. Oman soittimen tuomisesta voi neuvotella yksikön vääpelin kanssa 😊

Tykkää · Vastaa · 26. marraskuuta 2015 kello 10:54

Kuva 4. UTJR 1/16 esimerkkipäivitys 3: Harrastusmahdollisuudet ja harjoitusvapaat

Kuvan 4 esimerkkipäivitys onnistui mielestäni aivan hyvin. Siinä on kuva, teksti on lyhy-
ehkö ja siinä on hymiöitä. Some-agentti on ”paljastanut” jotain henkilökohtaista itsestään
kertomalla omasta harrastuksestaan ja näin avannut keskustelua. Päivitys sisältää myös
kysymyksen, johon jopa yksi tuleva alokas on vastannut.

Some-agenttipalvelun tavoitteiden kannalta päivitysprojektista voidaan todeta, että näiden
aiheiden osalta tulevien varusmiesten tiedonsaanti parani (verrattuna esimerkiksi siihen,
ettei näistä aiheista olisi kerrottu mitään). Suurin osa ryhmän jäsenistä näki päivitykset.
Jatkokysymykset ja muu keskustelu osoittavat, että aiheelle oli tilausta (Taulukko 1). Yksi
some-agentti sanoikin, että harjoitusvapaista oli tullut useita kysymyksiä yksityisviestillä.
Tällöin olisikin syytä heti tehdä aiheesta päivitys, jolloin muutkin asiaa pohtivat saavat tie-
don. Taulukosta 1 ilmenee, että päivityksen on nähnyt moninkertainen määrä tykänneisiin
ja kommentoineisiin nähden. Eniten kommentoitiin aihetta 1: Harrastusmahdollisuudet ja
harjoitusvapaat.

Taulukko 1. Esimerkkipäivitysten tilanne 2.12.15

Ryhmä	Päivitetty, pvm	Nähty	Tykkäykset	Kommentit
Aihe 1: Harrastusmahdollisuudet ja harjoitusvapaat				
ILMASK 1/16	30.11	40	1	3
UTJR 1/16	25.11	42	4	6
KARPR 1/16	30.11	-	0	4
Aihe 2: Saapuminen varuskuntaan				
PORPR 1/16 Säkylä	24.11	95	0	3
PSPR 1/16	25.11	41	0	0
Aihe 3: Varustus				
MAASK 1/16 LPR	23.11	52	5	0
Aihe 4: Ryhmäytyminen, "jään murtaminen"				
NYBR/UUDPR 1/16	23.11	65	2	1
MAASK 1/16 Hamina	27.11	60	0	0
RPR 1/16	23.11	73	0	3

3.4 Suosituin päivitys ennen palveluksen alkua

Tarkkailujaksoni suosituin julkaisu ennen palveluksen alkamista oli KAIPR 1/16 erään tu-
levan varusmiehen kysymys: ”Eiköhän myö pärjätä vai mitä poijjat ja tytöt?”. Julkaisu sai

166 tykkäystä ja 37 kommenttia, mikä oli reilusti enemmän kuin missään muussa ryhmässä tai julkaisussa niin määrällisesti kuin prosentuaalisesti. Muissa ryhmissä tykkäyksiä erilaisille julkaisuille annettiin ennen palveluksen alkamista vain muutamia. Kommentit olivat kannustavia kuten ”Todellakin pärjätään! Jos ei hyvin, niin sitten huonosti. Mutta pärjätään.” (kommentilla 10 tykkäystä) ja humoristisia kuten ”Toivottavasti siellä luetaan iltasatu, että saa unta...” — tästä kommentista oli tykätty 22 kertaa.

30. joulukuuta 2015

Eiköhän myö pärjätä vai mitä pojat ja tytöt ?

 Tykkää

 Kommentoi

 Jari Some-agentti Valtee ja 165 muuta

Toivottavasti siellä luetaan iltasatu, että saa unta.. 😊

Tykkää - Vastaa

 22 · 30. joulukuuta 2015 kello 12:16

Hajotuksen kautta voittoon 😊

Tykkää - Vastaa

 7 · 30. joulukuuta 2015 kello 12:39

Eihän tää muute vituta mut tuo matka! 😊

Tykkää - Vastaa

 1 · 30. joulukuuta 2015 kello 12:51

sehän se siinä eniten vituttaaki

Tykkää - Vastaa

 2 · 30. joulukuuta 2015 kello 12:55

Kirjoita vastaus...

Yritetään! 😊

Tykkää - Vastaa

 2 · 30. joulukuuta 2015 kello 12:53

sain erikoisluvan et mami saa tulla illal pitää kädestä.. 🐱

Tykkää - Vastaa

 15 · 30. joulukuuta 2015 kello 12:54

Valetta...,-'

Tykkää - Vastaa

 1 · 30. joulukuuta 2015 kello 13:32

Kirjoita vastaus...

Ei

Tykkää - Vastaa

 10 · 30. joulukuuta 2015 kello 12:59

Kuinka moni ois muuten kiinnostunut jonkinlaisesta kamppailu touhusta kun kasarmilla on kunnon tilatkin siihen. Harrastushan se hajotusta estää...

Tykkää - Vastaa

 4 · 30. joulukuuta 2015 kello 13:03

(Toisen käyttäjän merkintä)

Tykkää - Vastaa

30. joulukuuta 2015 kello 15:30

(Toisen käyttäjän merkintä)

Tykkää - Vastaa

30. joulukuuta 2015 kello 20:21

-   Eiköhän
Tykkää · Vastaa · 1 · 30. joulukuuta 2015 kello 13:08
-   Todellakin pärjätään! Jos ei hyvin, niin sitten huonosti. Mutta aina pärjätään 😊
Tykkää · Vastaa · 10 · 30. joulukuuta 2015 kello 14:03
-   Hyvin, huonosti tai hyvin huonosti 😊
Tykkää · Vastaa · 1 · 30. joulukuuta 2015 kello 20:45
- Kirjoita vastaus...
-   Eiköhä tuo puolvuotta humpsaha äkkiä etennii jos ee kukkaa rupia kettuilemmaa ja pillaamaa mutte oloa siellä nii eiköhä myö pienet immeiset pärjätä 😊
Tykkää · Vastaa · 11 · 30. joulukuuta 2015 kello 14:21
-   samaa mieltä
Tykkää · Vastaa · 30. joulukuuta 2015 kello 14:28
-   Jos siellä yksilö alkaa muille kettuilemmaa nii eiköhä laiteta sen verta ojennuksee että kaikila on hyvä olla 😊
Tykkää · Vastaa · 1 · 1. tammikuuta kello 6:44
- Kirjoita vastaus...
-   Todellakin pärjätään !
Tykkää · Vastaa · 7 · 30. joulukuuta 2015 kello 14:40
-   Ja eihä siinä jos jollaki tulloo semmone olo not ei pärjää nii autetaa pärjäämää 😊
Tykkää · Vastaa · 18 · 30. joulukuuta 2015 kello 14:55
-   Kylmä ja kaikkea, ei pärjätä
Tykkää · Vastaa · 9 · 30. joulukuuta 2015 kello 15:30
-   Kaijaaniin on luvattu ens viikolle -20 asteen pakkasia. Kylymää kyytiä, mutta mitäpä tuosta, hyvin me selvitää 😊
Tykkää · Vastaa · 7 · 30. joulukuuta 2015 kello 15:49
-   Puhutaan lämpimiksi jos ei muuten kylmälle mitään mahdeta
Tykkää · Vastaa · 4 · 30. joulukuuta 2015 kello 16:23
-   Se on pärjättävä ku kerta vapaaehtosesti haluaa lähteä 😊
Tykkää · Vastaa · 10 · 30. joulukuuta 2015 kello 16:29
-   Huhu että jännittää 😊😊
Tykkää · Vastaa · 5 · 30. joulukuuta 2015 kello 16:52
-   Tään mä haluun nähdä kun mejän baarin pokea alistetaan siellä kunnolla 😊 Moro vaan jätkälle! 😊
Tykkää · Vastaa · 1 · 30. joulukuuta 2015 kello 17:35
-   Haha moromoro 😊😊
Näytä käännös
Tykkää · Vastaa · 30. joulukuuta 2015 kello 17:36
- Kirjoita vastaus...
-   Pärjäämme varmasti erittäin hienosti
Tykkää · Vastaa · 30. joulukuuta 2015 kello 18:51

Kuva 5. Suosituin päivitys ennen palveluksen alkua (KAIPR 1/16)

Yllä oleva päivitys on hyvä osoitus vertaistuesta, joka lähtee ryhmän sisältä, ei ylhäältä päin some-agentilta. Tästä voi kuitenkin ottaa mallia some-agenttien toimintaan. He voisivat julkaista joitain samankaltaisia tsemppauspäivityksiä, niin kuin osa on tehnytkin. Some-agenttien tekemät tämänkaltaiset päivitykset eivät kuitenkaan saavuttaneet missään ryhmässä niin suurta kommenttimäärää kuin tämä tulevan alokkaan tekemä. Tutkimuskysymyksiin "millainen sisältö kiinnostaa tulevia varusmiehiä", "millaisesta sisällöstä syntyy keskustelua" ja "millainen julkaisu saa tykkäyksiä" tämä päivitys vastaa siten, että tulevia varusmiehiä kiinnostaa heidän tulevien palvelustovereidensa "epävirallinen" eli ei niin asiapainotteinen julkaisu, joka saa myös runsaasti tykkäyksiä. Keskustelua saa aikaan julkaisun sisältämä kysymys, joka koskettaa kaikkia ryhmäläisiä. Some-agentteja voisikin ohjeistaa kannustamaan ryhmäläisiä tuottamaan itse sisältöä ryhmään aktiivisemmin ja aloittamaan keskusteluja. Näin voisi toimia esimerkiksi silloin kun joku tuleva alokas kysyy jotain yleistä (ja ei arkaluontoista) asiaa yksityisviestillä some-agentilta, niin some-agentti voisi ehdottaa kysyjälle, että tämä julkaisisi kysymyksen ryhmässä ja kysyisi vaikka samalla, että onko muita "kohtalontovereita" eli koskettaako asia jotakuta muuta.

3.5 Suosituimmat päivitykset palveluksen alettua

Myös suosituin julkaisu palveluksen alettua löytyi KAIPR 1/16 ryhmästä ja sekin oli alokkaan, ei some-agentin tuotos. Kuvassa alokkaita kuljettanut maastokuorma-auto on kelahtanut lumipenikkaan kyljelleen. Julkaisussa kuvan ryhmään lisännyt alokas kysyy nauhymiön kera, että mitenkäs muiden lauantai on sujunut. Kuvasta tykättiin 263 kertaa.

Kuva 6. Tykätyin julkaisu palveluksen alettua (KAIPR 1/16)

Palveluksen alettua kaikissa ryhmissä suosituimpia julkaisuita tykkäysten määrän perusteella olivat hauskat kuvat. Yllä olevan julkaisun jälkeen seuraavaksi suosituin julkaisu oli 111:lla tykkäyksellä kuva alokkaiden rakentamasta lumiukosta, jonka käsinä oli kaksi rynnäkkökivääriä. Monissa ryhmissä some-agentit tiedottavat asioista hauskojen aiheeseen liittyvien kuvien kera, mikä on hyvä toimintatapa ja siihen tulisi agentteja kannustaa myös jatkossa. Hauskat kuvat kiinnittävät huomion ja saavat tykkäyksiä, ja samalla kuvan ohessa oleva tiedote saavuttaa kohdeyleisönsä entistä paremmin.

Eniten kommentteja palveluksen alettua sai RPR 1/16 ryhmässä alokkaan julkaisema ehdotus WhatsApp-ryhmän perustamisesta, jota yhteensä 94 alokasta kommentoi lisäämällä

puhelinnumeron. Toiseksi eniten kommentteja palveluksen alettua sai KAIPR 1/16 ryhmässä alokkaan jakama kuva-meemi ”Tägää särmin äijä ketä tiedät”.

Kuva 7. Ryhmien toiseksi kommentoiduin julkaisu alokaskaudella, 70 kommenttia (KAIPR 1/16)

”Tägääminen” tarkoittaa merkitsemistä ja ”särmillä” tarkoitetaan mallisotilasta, jonka varustus on aina oikea ja siisti, ja hänen käytöksensä sotilaallista ja ryhdikästä. Kuvaan varusmiehet olivat merkinneet kymmeniä palvelustovereitaan nauruhymiöiden kera. Tämän kuvan olisi mainiosti voinut jakaa myös some-agentti, mutta sen on jakanut ryhmän jäsen. Varsinaista keskustelua ei palveluskavereiden merkitseminen ole, mutta jälleen voi todeta, että hausalla kuvalla ja sisäpiirin huumorilla saadaan aktivoitua ryhmäläisiä.

4 Kysely

Kyselyn toteuttaminen oli monivaiheinen ja muuttuva prosessi. Olin alun perin aikonut toteuttaa kyselyn paperisella lomakkeella, kontrolloituna, esimerkiksi oppitunnin yhteydessä. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2010, 185–186.) Silloin kysely toteutuisi luotettavasti ja valvotusti, ja vastaajat käyttäisivät siihen enemmän aikaa ja vaivaa kuin mahdollisesti omalla vapaa-ajallaan. Ohjatusti toteutettuna olisi myös vastaajien määrä ja laatu (Facebook-ryhmän jäsenet ja ulkopuoliset) saatu kontrolliin. Tällöin ei myöskään olisi tarvinnut murehtia päätelaitteiden määrästä. Toimeksiantajan kanssa päädyimme käyttämään kyselyyn PVMoodlen (pvmoodle.fi) palautetyökalua. PVMoodle on viranomaistason oppimisalusta viranomaisille kuten Puolustusvoimien henkilökunnalle (PVMoodle). Tällöin kaikkia vastauksia ei tarvitse käsitellä manuaalisesti vaan PVMoodlen palautetyökalu tekee niistä joi-tain valmiita laskelmia ja analyyseja. Tällöin ei tarvitse puuttua joukko-osastojen viikko-ohjelmaan ja oppituntien sisältöön vaan kysely toteutuu kullekin sopivalla tavalla. Sähköisestä kyselystä ei myöskään aiheudu tarvike- ja postikuluja.

Tutkimusluvan anomisvaiheessa Pääesikunnasta esitettiin omasta tavoitteestani poikkeava tavoite kyselyyn osallistuvien alokkaiden määrästä: 10 prosenttia eli 1261 vastaajaa. Itse olin ajatellut 200–500 osallistujaa. Koska yhdessä rajavartiostossa palvelu ei ole käytössä, täytyi heidän osuutensa (11 henkilöä) lisätä muiden joukko-osastojen vastaajien määrään. Joukko-osastot ovat erikokoisia, joten jaoin vastaajien määrät siten, että jokaisesta joukko-osastosta vastaisi 10 prosenttia alokkaista ja yhdestätoista summittaisesta joukko-osastosta vielä yksi ekstravastaaja. Vastaajien määrän laskemiseen käytin Pääesikunnan koulutusosastolta saamaani tietoa palveluksen aloittaneiden alokkaiden määrästä päivämäärällä 4.1.2016.

Tein ensin yhden kyselyn, jonka jaoin some-agenttien sekä ohjaajien Facebook-ryhmissä. Tällöin ohjaajat saivat tiedon tulevasta kyselystä, saivat tilaisuuden katsoa millainen se on ja miettiä keinoja sen toteuttamiseksi omissa yksiköissään. Pyysin some-agentteja testaamaan kyselyä ja kirjoittamaan oman nimensä johonkin vastaukseen, jotta voin tarkastaa, että kaikki vastaukset ovat tulleet perille. Tässä vaiheessa kävi ilmi, etteivät PVMoodlen palautejärjestelmän ominaisuudet valitettavasti taipuneet kaikkiin haluttuihin toimenpiteisiin kuten vastauksen perusteella seuraavaan kysymykseen ohjaamiseen automaattisesti ja turhien kysymysten piilottamiseen. Seuraavaan kysymykseen oli johdatettava sanoin ”jos vastasit kysymykseen numero 6 kyllä, vastaa kysymykseen 7a–9a. Jos vastasit ei, vastaa kysymykseen 7b–8b”.

Siispä avoimet kysymykset 7–9 oli jätettävä vapaaehtoisiksi, jolloin niihin ei myöskään läheskään aina vastattu. Toisaalta oli saatettu vastata ristiin rastiin kysymyksiin, jotka olivat tarkoitettu joko vain jäsenten tai ryhmien ulkopuolisten kysymyksiksi. Esimerkiksi kysymykseen 7a oli ehkä vastannut myös sellaisia, jotka eivät käytä palvelua, mikä on voinut lisätä ”ei”-vastausten määrää ja hämärtää osin kysymyksen lopputulosta siitä, onko palvelu ylipäättään ollut käyttäjälleen hyödyllinen vai ei. Tästä ei ole varmuutta, sillä PVMoodlesta yksittäisten vastausten haravoiminen ja karsiminen on työlästä, koska kaikki vastaukset ovat sekalaisessa järjestyksessä eikä yksittäisen vastauksen kautta pääse kyseisen vastaajan muihin vastauksiin käsiksi. Vastaukset täytyisi siis käydä läpi yksitellen.

Seuratakseni kyselyn tilannetta joukko-osastoittain laadin 16 erillistä kyselylomaketta. Uudenmaan prikaatiin, jossa varusmieskoulutus on ruotsinkielinen, laadin kysymykset sekä ruotsiksi että suomeksi. Käännösapuna ja lopputuloksen tarkastajana toimi Uudenmaan prikaatin some-agentti. Kyselylomakkeen linkit jaoin 1.–2.2.2016 Facebookissa yksityisviestillä yhteisesti joukko-osaston toiminnan ohjaajalle sekä some-agentteille. Some-agentit jakoivat linkin edelleen alokkaille muun muassa Facebook-ryhmässä. Tämä oli ainoa tapa, joka kantautui omiin silmiini, muista käytetyistä vastaajien haalimisen tavoista en tiedä. Vastuu vastaajien haalimisesta jäi ohjaajien ja some-agenttien vastuulle. Välillä kerroin tilannetietoa vastaajien määrästä ja yritin hoputtaa vastaajien rekrytoimiseen, mutta some-agentit kuulostivat itsekin olevan vailla keinoja, kun alokkaita ei voinut pakottaa vastaamaan eikä sopivia tilaisuuksia kyselyn toteuttamiseen yhteisesti ollut.

Viestiketju alkoi: February 1

Marjut Kriikku

1.2.2016 14:50

Hei! Kysyin ohjaajien ryhmässä mahdollisuutta toteuttaa some-agenttipalvelua koskeva kyselytutkimus johdetusti. Onnistuuko tämä Niinisalossa? Sieltä vastaamaan tarvittaisiin 101 alokasta. Mikäli kyselyn toteuttaminen johdetusti (kerralla tai osissa, esim. oppituntien yhteydessä) ei onnistu, pyydän teitä jakamaan linkkiä muulla tavalla. Huom. kyselyyn toivotaan vastamaan myös sellaisia, jotka eivät ole oman saapumiseränsä Facebook-ryhmässä. Niinisalon linkki kyselyyn on tässä: (<https://www.pvmoodle.fi/mod/feedback/complete.php?id=96223&courseid&gopage=0>). Kysely sulkeutuu 22.2 kello 00.00. Kysykää, jos on kysyttävää, ja kuitatkaa, jos homma on ok. Kiitos yhteistyöstä!

Kysely PORP Niinisalo

Tervetuloa varusmiesten informaatio- ja vertaistukipalvelua koskevaan tutkimusky...
pvmoodle.fi

February 1

Some-agentti Koponen

📱 1.2.2016 18:10

Kyllähän tuon luulisi onnistuvan, jos vaikka käyn tuvissa kysymässä vapaaehtoisia vastaamaan kyselyyn. Yritän saada varusmiehiä aktivoitumaan tähän.

Kuva 8. Kyselylinkin jakaminen joukko-osaston ohjaajalle ja some-agentille

Kyselyn toteutusvaiheessa tuli myös lukuisia ongelmia kuten epäsäännöllisiä virheilmoituksia vastauksen lähetysvaiheessa. Alla olevan kuvan virheilmoituksesta lähetti eräs alokas Facebook-ryhmään:

Kuva 9. Kyselyn tekninen ongelma (ILMASK 1/16)

Testasin kaikki linkit etukäteen älypuhelimella sekä tietokoneella, ja uudelleen aina kun jostain ongelmasta ilmoitettiin. Itselläni kyselyt toimivat moitteettomasti. Valitettavasti näiden teknisten ongelmien myötä jotkut vastaukset katosivat kokonaan, sillä ensimmäisten vastausten hukuttua eivät kaikki jaksaneet vastata uudelleen. Kaartin jääkäriyrykmentissä tuli kuitenkin ikävin ongelma heidän yrittäessään toteuttaa kysely vanhentuneella linkillä, vaikka olin jo lähettänyt heille uuden, korvaavan linkin. Alokkaat oli jo ohjattu luokkaan koneiden ääreen, kun linkin toimimattomuus huomattiin. Kaartin jääkäriyrykmentin some-agenttitoiminnan ohjaaja ei ollut lukenut huolellisesti viestejäni vaan yritti toteuttaa kyselyn vanhalla testilinkillä, jonka takaisen kyselyn olin jo poistanut.

Sähköisen kyselyn luotettavuutta heikentää se, ettei siihen päästäkseen tarvinnut kirjautua sisään PVMoodleen. Mikäli linkki on päätynyt ulkopuolisille some-agenttien tai alokkaiden kautta, siihen on voinut periaatteessa vastata kuka tahansa. Kyselyn otos koostuu vaihtelevilla menetelmillä some-agenttien haalimista vastaajista. (Tilastokeskus b.) Ohjeistettiin hankkimaan vastaajiksi myös niitä, jotka eivät käytä palvelua, mutta ajan ja päätelaitteiden puuttumisen vuoksi ei tämä aina onnistunut eikä varusmiestä voi velvoittaa käyttämään omaa laitettaan. Kyselyyn vastaaminen oli muutenkin vapaaehtoista siitä syystä, etten minä ulkopuolisena tutkijana voi määrätä alokkaita tekemään mitään. Joistakin vastauksista oli pääteltävissä, ettei kyselyyn oltu viitsitty tai ehditty panostaa. Tähän viittasivat jotkut vastauksiin kirjatut vitsit.

4.1 Kyselyn tulokset ja johtopäätökset

Kyselyyn osallistui 532 alokasta eli noin 4,5 prosenttia vuoden 2016 tammikuun saapumiserästä. Otos on 729 vastaajaa pienempi kuin oli tavoite, mutta jokaisesta joukko-osastosta saatiin vastaajia, Utin jääkäriyrykmentistä vähiten, kaksi vastaajaa. Vastaajien määrä jakautui epätasaisesti joukko-osastoissa. Enemmistö vastaajista, 276 alokasta eli 51,9 prosenttia oli Kainuun prikaatista. Vastaukset siis korreloivat eniten KAIPR 1/16 ryhmän some-agenttien toimintaa, joka olikin havaintojeni perusteella varsin mallikasta. Some-agentin aktiivisuus näkyi myös vastausten haalimisessa ja hän oli yksi harvoista, joka kyseli oma-aloitteisesti, montako vastausta heiltä on tullut.

Vastaajista suurin osa, 477 oli oman saapumiseränsä Facebook-ryhmässä ja 55 vastaajaa ei. Se, että annoin joukko-osastojen ohjaajille ”vapaat kädet” linkin jakamiseen, johti siihen, että enemmistö vastaajista osallistui kyselyyn Facebook-ryhmässä jaetun linkin kautta. Kysymykset 1–6 olivat pakollisia kysymyksiä (*), joihin vastasivat kaikki. Kysymykset 7–9 olivat vapaaehtoisia ja avoimia kysymyksiä. Niihin eivät vastanneet kaikki.

Taulukko 2. Kyselyyn vastanneiden määrä alokkaiden määrään nähden joukko-osastoittain

Joukko-osasto	Alokkaiden määrä 4.1.2016	Tavoite (10 %) vastaajaa	Toteutuma
1. KAARTJR	820	82+1	10
2. PORPR Säköylä	1082	108+1	14
3. PORPR Niinisalo	1000	100+1	28
4. PSR	1298	130+1	8
5. KARPR	2180	218+1	36
6. KAIPR	2023	202+1	276
7. JPR	1136	114+1	49
8. MAASK LPR	149	15+1	13
9. MAASK Hamina	321	32+1	7
10. UTJR	104	10+1	2
11. RPR	1021	102+1	39
12. NYBR / UUDPR	626	63	10
13. SATLSTO	152	15	4
14. KARLSTO	138	14	15
15. ILMASK	311	31	18
16. RJK Onttola	140	14	3
Yhteensä	12 501	1261	532

Vastaukset käsittelin tulostamalla kaikista 16 kyselystä vastaukset kysymys kerrallaan ja laskemalla tulokset yhteen (esimerkiksi ei-vastaukset yhteensä jne.). Avoimista kysymyksistä kokosin taulukoihin yleisimmin esiintyneitä vastauksia. Yhdellä lomakkeella toteutettu olisi PVMoodlen automaattisista tuloslaskelmista ollut apua, mutta erillisistä kyselyistä vastaukset oli käsiteltävä osittain manuaalisesti.

4.1.1 Varusmiehet käyttävät useita sosiaalisen median kanavia

Kysymys 1. Mitä sosiaalisen median kanavaa tai kanavia käytät? oli pakollinen monivalintakysymys. Valmiiden vaihtoehtojen lisäksi oli vapaa kenttä.

Taulukko 3. Suosituimmat sosiaalisen median kanavat

1. Mitä sosiaalisen median kanavaa tai kanavia käytät?*	
Facebook	491
Youtube	433
Instagram	336

Snapchat	284
Twitter	87
Periscope	60
En mitään	14
LinkedIn	7
Muita, mitä?	
WhatsApp	13

Kyselyyn osallistuneista 491 eli 92,3 prosenttia vastasi käyttävänsä Facebookia. Vain 14 vastasi, ettei käytä mitään sosiaalisen median kanavaa. Toiseksi käytetyin kanava oli Youtube, jota vastasi käyttävänsä 433 alokasta. Mielenkiintoinen havainto oli se, että tietoa varusmiespalveluksesta se oli tuonut vain 92:lle kyselyyn vastanneelle. Puolustusvoimilla on oma Youtube-kanava ja siellä satoja videoita, myös varusmiespalveluksesta kertovia (Youtube). Youtube-kanavalla tiedon jakamista varusmiehille voisi parantaa sisällöntuotannon ja kohdeyleisön tavoittamisen osalta.

Selvästi vähemmän käytettiin muita vaihtoehtoisia listattuja kanavia: Twitteriä 87, Periscopea 60 ja LinkedIniä 7 vastaajaa. Avoimessa kentässä WhatsApp oli mainittu 13 kertaa. WhatsApp ei ollut valmiiden vastausvaihtoehtojen listassa. WhatsApp Messenger on ilmainen pikaviestisovellus, jolla voi lähettää viestejä tekstiviestin tapaan, ja myös jakaa kuvia, videoita ja ääntä rajattomasti. WhatsAppiin voi myös luoda ryhmiä. Sovelluksella on yli miljardi latausta maailman laajuisesti (WhatsApp). Ryhmien havainnoinnin, kyselyn tulosten sekä eBrand Suomi Oy:n nuorten sosiaalisen median käytön tutkimuksen perusteella WhatsApp onkin varmasti suurimmalla osalla varusmiehiä käytössä. Palvelukseen määrättyjen yhteystietolistan perusteella olisi mahdollista tehdä saapumiserän WhatsApp-ryhmä, jota voisi ennen muuta käyttää Facebook-ryhmän mainostamiseen ja siihen kutsumiseen. Sovelluksessa ryhmän maksimikoko on kylläkin 256 henkilöä. Joissakin joukko-osastoissa alokkaiden määrä on yli tämän, mutta silloin voisi luoda useamman pienemmän ryhmän. Lisäksi WhatsApp olisi ehdottomasti sähköpostia näppärämpi tapa ottaa yhteyttä some-agentteihin kuin sähköposti.

Instagram ja Snapchat olivat vastaajien keskuudessa kolmanneksi ja neljänneksi suosituimmat sosiaalisen median kanavat. Instagramia kertoi käyttävänsä 336 ja Snapchattia 284 alokasta. Some-agentit päivittävät myös Instagramia, käyttäjänimellä ”Inttielämää”. Sillä on 2801 seuraajaa (Instagram 17.4.2016). Some-agenttipalvelun kannalta Instagram sopii parhaiten Facebookin tueksi kevyemmän sisällön kuten hauskojen kuvien tuottamiseksi. Snapchat voisi myös toimia Facebookin ja Instagramin ohella. Tiedot varusmiesten suosituimmista sosiaalisen median kanavista oli hyödyllinen tieto, mitä voi hyödyntää

some-agenttipalvelun osana etenkin ryhmiä mainostettaessa ja varusmiehiä tavoitettaessa. Facebook-ryhmä on kuitenkin tällä hetkellä paras alusta some-agenttipalvelulle ja muita voidaan kokeilla hyödyntää sen ohella.

Kysymyksen 1 tulokset tukevat sosiaaliseen mediaan keskittyneen ebrand Suomi Oy:n vuonna 2015 tekemää tutkimusta 13–29 -vuotiaiden sosiaalisen median käytöstä. Tutkimuksessa käytetyimmät sosiaalisen median kanavat olivat Youtube (86 prosenttia), WhatsApp (82 prosenttia) ja Facebook (81 prosenttia). (Ebrand 2015a.) Ikähaarukalla 18–22, johon myös varusmiehet keskimäärin kuuluvat, Facebook on suosituin sosiaalisen median kanava (86,3 prosenttia), Youtube toiseksi suosituin (86,0 prosenttia) ja WhatsApp kolmanneksi suosituin (82,9 prosenttia). Tutkimuksen mukaan nuorten mielestä paras sosiaalisen median palvelu on WhatsApp, ja seuraavana tulevat Facebook, Instagram, YouTube ja Snapchat. (Ebrand 2015b.)

4.1.2 Nykyiset tiedonlähteet eivät tyydytä varusmiehen tiedontarvetta täysin

Jonkinlainen varusmiehille suunnattu informaatiopalvelu tulee tarpeeseen sen perusteella, että 75,5 prosenttia vastaajista oli kaivannut tietoa varusmiespalveluksesta ennen palveluksen alkua. Kysymykseen 2 ”Kaipasitko tietoa varusmiespalveluksesta ennen palveluksen alkamista?” 401 vastasi kyllä ja 131 vastasi ei.

Kysymykseen 3 ”Saitko tietoa riittävästi?” vastasi myönteisesti 365 ja kielteisesti 167 vastaajaa. 68,6 prosenttia koki saaneensa tietoa riittävästi, mikä ei ole niin hyvä osuus kuin voisi olla. Epätietoisuudesta syntyy stressiä ja palveluksen aloittaminen muutenkin on jännittävä tapahtuma, jota some-agenttipalvelun on tarkoitus helpottaa nimenomaan tarjoamalla tietoa.

Taulukko 4. Varusmiesten yleisimmät tiedonlähteet

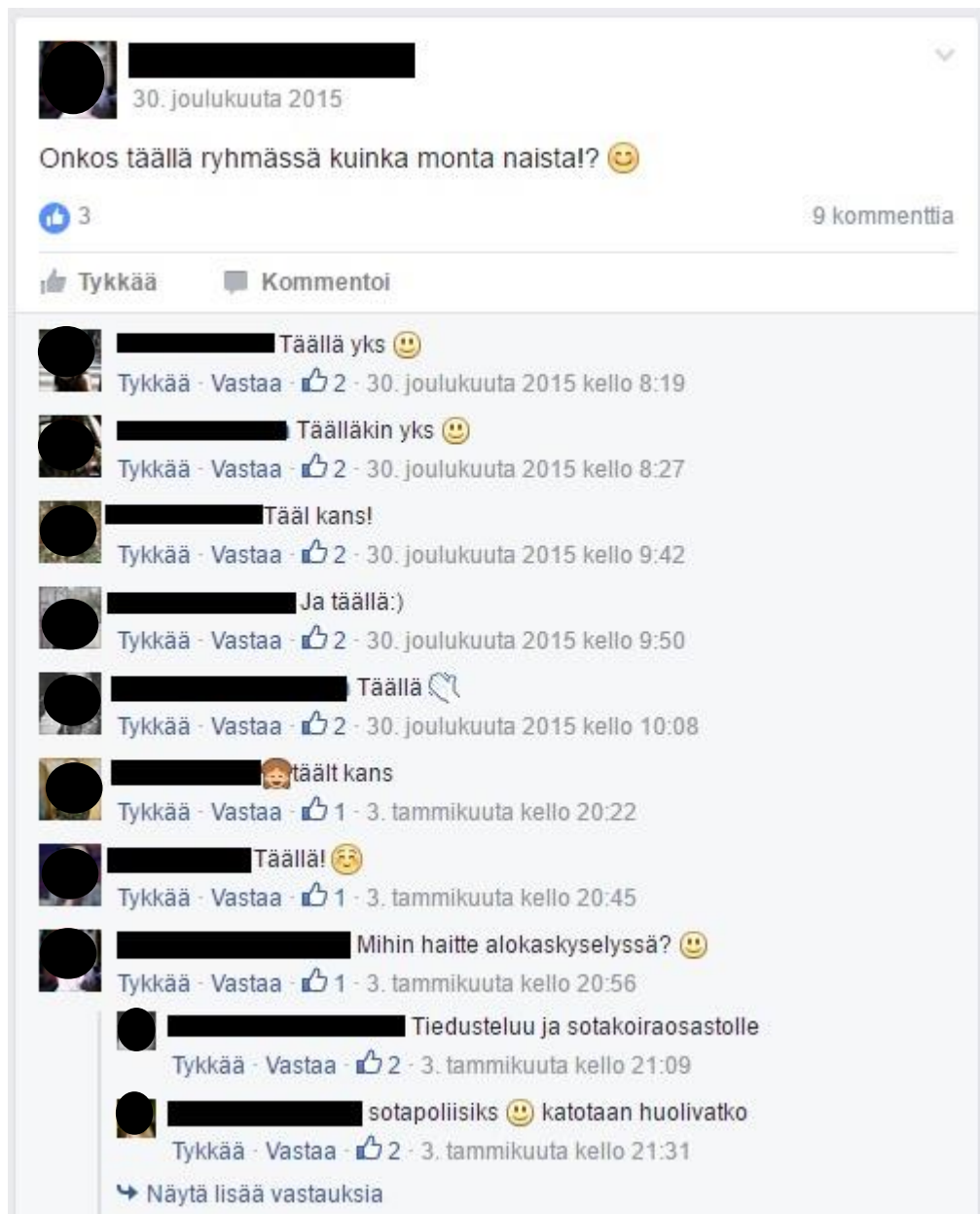
4. Mistä sait varusmiespalvelusta koskevaa tietoa?*	
Kavereilta ja/tai sukulaisilta	427
Puolustusvoimien nettisivuilta	294
Alokaskirjeestä	280
Facebookista	242
Varusmies-kirjasta	166
Muualta internetistä	121
Youtubesta	92

Kavereiden ja sukulaisten jälkeen toiseksi suurin asepalveluksesta kertova tiedonlähde vastaajien keskuudessa oli Puolustusvoimien nettisivut. Alokaskirje oli kolmanneksi suurin ja Facebook neljänneksi suurin eli varsin merkittävä tiedonlähde. Vaikka suurin osa asevelvollisista käyttää sosiaalista mediaa, on tasapuolisuuden nimissä tietoa jaettava myös muualla. On todettava, ettei some-agenttipalvelu korvaa muita perinteisempiä tiedonlähteitä vaan täydentää niitä etenkin mahdollistamalla helpon paikan ja tavan kysyä. Se mahdollistaa myös vertaistuen toisin kuin Puolustusvoimien nettisivut, alokaskirje tai varusmies-kirja.

4.1.3 Tietoa kaivataan vertaistukea enemmän

18,6 prosenttia kyselyyn vastanneista myönsi kaivanneensa mahdollisuutta tutustua palvelustovereihinsa ennen palveluksen alkamista. Kysymykseen numero 5 ”Kaipasitko mahdollisuutta tutustua palvelustoverihisi ennen palveluksen alkamista” 99 vastasi kyllä ja 433 ei.

Kysymyksen 8a (Mitä hyvää palvelussa on) vastauksissa vertaistuen mainitsi 3 alokasta, ja sen, että näkee (voi ”stalkata”) etukäteen omat palvelustoverinsa, mainitsi myös 3 alokasta. Vertaistukea on monenlaista. Pelkästään se, että esimerkiksi palvelukseen tulossa oleva nainen näkee ryhmässä olevan muitakin naisia, on eräänlaista vertaistukea. Sellaista tosin on vaikea mitata, eikä vertaistukea koskevia kysymyksiä ollut tässä kyselyssä enempää.

Kuva 10. Vertaistukea ryhmässä PORPR 1/16 Niinisalo

Kysymys 7a (Oletko hyötynyt some-agenttipalvelusta?) oli kohdistettu niille, jotka ovat oman saapumiseränsä Facebook-ryhmässä. Kysymykseen vastasi 289 alokasta. Heistä 224 eli 77,5 prosenttia koki hyötynensä palvelusta ja 59 alokasta (20,4 prosenttia) ei. Muut vastaukset olivat epäselviä kuten ”en ole kysynyt mitään” tai ”infoa Rovaniemen suuntaan saisi olla enemmän, tällä hetkellä julkaisut painottunut Sodankylään”.

Taulukko 5. Some-agenttipalvelun hyödyllisyys

7a. Oletko hyötynyt some-agenttipalvelusta?	
Vastaukset yhteensä	289
Kyllä	224

En	59
Muut	6
<hr/>	
Miten?	
Tiedon saaminen	174
Vastausten nopeus	12
Tiedonsaamisen helppous	5
Muut	33
<hr/>	

Tähän kysymykseen vastanneista 180 oli Kainuun prikaatista. Mikäli nämä vastaukset suljetaan tulosten ulkopuolelle, jää 109 vastausta, joista 65 oli ”kyllä” ja 41 ”ei” (”muut” 3). Some-agenttipalvelusta on hyötynyt 59,6 prosenttia vastaajista ja 37,6 prosenttia ei ole. Ilman Kainuun prikaatin vastauksia tulos huononeekin some-agenttipalvelun kannalta merkittävästi. Kainuun prikaatissa sen sijaan some-agenttipalvelusta vastasi hyötynensä jopa 90,0 prosenttia ja vain 10,0 prosenttia ei.

7a (Oletko hyötynyt some-agenttipalvelusta? Miten?) ja 8a (Mitä hyvää palvelussa on?) vastaukset olivat suurilta osin samankaltaisia ja toistivat toisiaan. Molemmat kysymykset olivat avoimia. 77,7 prosenttia niistä, jotka vastasivat hyötynensä palvelusta, mainitsi syyksi ”hyödyllinen tieto”. Se mainittiin myös 162:ssa eli 67,2 prosentissa kysymyksen 8a vastauksista. Osa 7a:n ja 8a:n vastauksista voi olla samalta vastaajalta. Joka tapauksessa selvästi tiedon saaminen on some-agenttipalvelun suurin hyöty.

Tiedonsaamisen jälkeen yleisimmin mainitut yksittäiset ominaisuudet olivat helppous ja nopeus. Helppous mainittiin viidessä kysymyksen 7a vastauksessa ja 28:ssä kysymyksen 8a vastauksessa. Some-agenttien vastaamisen nopeuden mainitsi hyvänä asiana 12 alokasta. Nopeus mainittiin 12:ssä kysymyksen 7a vastauksessa ja 29:ssä kysymyksen 8a vastauksissa. Nämä ominaisuudet liittyivät vastauksesta riippuen joko kysymisen helpouteen ja some-agentin vastausten nopeuteen tai ylipäätään koko palvelun käyttämisen nopeuteen ja helpouteen. Yhteydenoton helppouden joko some-agentteihin tai palvelus- tovereihin mainitsi 10 vastaajaa. Kysymisen mahdollisuus ja/tai vastausten saaminen ylipäätään mainittiin 74 vastauksessa.

Taulukko 6. Some-agenttipalvelun hyviä puolia

<hr/>	
8a. Mitä hyvää palvelussa on?	
<hr/>	
<i>26 ei-kelpoa vastausta: kysymys tulkittu väärin</i>	
Kelpoja vastauksia	241
Tiedon saaminen ylipäätään	162

Kysymisen mahdollisuus ja vastausten saaminen	74
Nopeus	29
Helppous	28
Ei mitään/en osaa sanoa	25
Yhteydenoton helppous/nopeus some-agentteihin ja/tai palvelustovereihin	10
Vertaistuki	3
Näkee tulevat palvelustoverinsa	3

Kysymykseen 8a (Mitä hyvää palvelussa on?) vastasi yhteensä 241 alokasta. Vastauksista kävi ilmi, että osa oli vastannut kysymykseen ”mitä hyvää palveluksessa on” eli heidän vastauksensa käsitteli sitä, mitä hyvää asepalveluksessa ylipäätään on. Selkeästi väärään kysymykseen vastanneita oli 26 kappaletta, jotka jätin huomiotta. Osa oli kuitenkin epäselviä, esimerkiksi sen tyyppisistä vastauksista kuten ”ei mitään”, ”en tiedä” tai ”saa kavereita” on mahdoton tietää, kummalla tavalla vastaaja on kysymyksen ymmärtänyt. ”Ei mitään” tai ”en osaa sanoa” vastasi 25 alokasta.

Facebook-ryhmien havainnoinnista ilmeni, että tykkäyksiä ja kommentteja keräsivät eniten palvelustovereiden tekemät julkaisut. Kyselylomakkeesta taas ilmeni, että eniten alokkaat kokivat hyötynensä some-agenttipalvelusta sieltä saatavan tiedon takia. Tämä tukee ryhmistä tekemääni havaintoa siitä, että tietoa kaivataan ja tietopaketteja luetaan, mutta niihin ei välttämättä reagoida tykkäämällä tai kommentoimalla. Sama tulos ilmeni ebrand Suomi Oy:n nuorten sosiaalisen median käytön tutkimuksesta, jonka perusteella lähes kaikki vastaajat käyttävät sosiaalista mediaa pääasiassa sisältöjen lukemiseen, selaamiseen ja tykkäämiseen, ei sisällöntuotantoon kuten päivittämiseen ja kommentointiin. (Ebrand 2015c.)

4.1.4 Tiedontarve on yksilöllinen

Siihen, miksi 55 alokasta vastasi, ettei ole hyötynyt some-agenttipalvelusta, löydän useita mahdollisia syitä. Kysymykseen on saattanut vastata myös niitä, jotka eivät ole Facebook-ryhmässä. He luonnollisesti eivät ole hyötyneet palvelusta. Jokaisen tiedontarve on yksilöllinen ja kaikki tieto ei kiinnosta kaikkia. Palvelua ei ole kenties koettu hyödylliseksi, kun tiedot eivät ole koskeneet tai kiinnostaneet itseä tai itselle ei ole tullut mieleen mitään kysyttävää. Some-agenttipalvelu on vastausten perusteella hyödyllisin ennen palvelusta, kun varusmiehet eivät vielä ole fyysisesti armeijassa. Palveluksen aloittamisen jälkeen tiedonlähteet lisääntyvät moninkertaisesti. Armeijassa kysymyksiä voi esittää muun muassa

palvelustovereille, ryhmän- tai joukkueenjohtajille tai henkilökunnalle. Palveluksen alkamisen jälkeenkin Facebook-ryhmä ei ole ainoa tiedotuskanava, joten kun tietoa saadaan myös muualta, voidaan ryhmä kokea hyödyttömäksi.

Taulukko 7. Syitä Facebook-ryhmään liittymättömyydelle

7b. Miksi et ole oman saapumiseräsi Facebook-ryhmässä?	
Vastaukset yhteensä	35
En käytä Facebookia	16
En halua/ei kiinnosta/en ole kokenut tarpeelliseksi	8
En osaa sanoa/Muut	11

Kysymys 7b (Miksi et ole oman saapumiseräsi Facebook-ryhmässä?) oli avoin ja vapaaehtoinen kysymys, johon otti kantaa 35 vastaajaa. Heistä 16 vastasi, ettei ole ryhmässä siksi, ettei käytä Facebookia. 8 vastasi, ettei kiinnosta, ei halua tai ei ole kokenut tarpeelliseksi. Loput vastaajista eivät osanneet sanoa tai syy oli jokin muu kuten ”en ole ehtinyt, mutta aion kyllä” tai ”ei ole Facebook-sovellusta kännykässä”. Ryhmä on hyödyllisin ennen palveluksen alkamista. Siihen, miten heidät saataisiin tietoiseksi ryhmän olemassaolosta, kannattaakin käyttää kaikkia mahdollisia tapoja. Alokaskirjeen tai vastaavan tiedotteen ja sähköpostin lisäksi lisäisin mainoksen Puolustusvoimien nettisivuille, varusmieskirjaan ja myös kutsunnoissa Facebook-ryhmistä voisi mainita. Näistä tavoista osa on otettukin jo käyttöön.

4.1.5 Kehittämisehdotuksia annettiin varsin vähän

Taulukko 8. Ideoita varusmiesten informaatio- ja vertaistukipalvelulle

8b. Millainen olisi hyvä informaatio- ja/tai vertaistukipalvelu tuleville varusmiehille ja/tai alokkaille?	
Vastaukset yhteensä	50
Nykyisenlainen some-agenttipalvelu	20
En osaa sanoa	17
Oma, erillinen sivusto	3
Jokin anonyymi	2

Kysymykseen 8b (Millainen olisi hyvä informaatio- ja/tai vertaistukipalvelu tuleville varusmiehille ja/tai alokkaille?) vastasi 50 alokasta, joista 20 piti Facebookia hyvänä alustana palvelulle. Heistä 13 mielestä nykyisenlainen Facebook-ryhmä on hyvä tapa toteuttaa informaatio- ja vertaistukipalvelu. 17 vastasi ”en osaa sanoa”. Kysymys oli avoin ja taulukossa 8 mainittujen ominaisuuksien lisäksi muut vastaukset olivat yksittäisiä ja osa sisälsi

lähinnä ehdotuksia päivitettävistä aiheista: ”Parempaa tietoa Puolustusvoimien omalle sivustolle” tai ”Sivulla kuuluisi olla myös varusmiesten omia kokemuksia, jotka käsittelevät vaikka sitä, miten normaali päivä peruskoulutuskaudella sujui”.

Kysymykseen 9a (Miten palvelua voisi mielestäsi kehittää?) vastasi 136 alokasta, joista 51 vastasi, ettei palvelussa ole mitään kehitettävää. Vielä lisää tietoa nykyisestä toivoi 14 vastaajaa. Kysymys oli avoin ja siihen vastattiin esimerkiksi ”Enemmän tietoa koulutushaaroista”, ”Kuvia voisi lisäillä vähän enemmän” ja ”Enemmän videomateriaalia”. Taulukko 9 on koottu useimmiten toistuvat vastaukset.

Taulukko 9. Kehitysehdotuksia some-agenttipalvelulle

9a. Miten palvelua voisi mielestäsi kehittää?	
Vastaukset yhteensä	136
Ei kehitettävää	51
Toiminnan käynnistäminen aiemmin	2
En osaa sanoa	14
Enemmän tietoa/päivityksiä	14
Sisällön järjesteleminen	3
Millaista sisältöä toivoisit?/Millaiset julkaisut kiinnostavat sinua?	
Kuvia/videoita	5
Tietoa palvelustehtävistä/aselajeista	11
Varusmiesten kuulumisia/kertomuksia	3
Huumoripäivityksiä/hauskoja kuvia	5
Mikä olisi sopiva julkaisuväli ryhmässä?	
Julkaisuvälillä ei väliä/nykyinen hyvä	6
Päivittäin	4
Joka toinen päivä	3
Mikä olisi sopiva ajankohta julkaisuille?	
Arkisin	3
Palvelusaikana	2
Iltavapaiden aikana	6
Viikonloppuisin	2

Kysymysten 8b ja 9a vastausten perusteella suurin osa on tyytyväinen some-agenttipalveluun tällaisenaan. 40 prosenttia kysymykseen 8b vastanneista piti Facebookia hyvänä alustana some-agenttipalvelulle ja 37,5 prosenttia kysymykseen 9a vastanneista on sitä mieltä, ettei palvelussa ole mitään kehitettävää. ”En osaa sanoa” vastasi 14 alokasta. Näin vastanneet voivat tarkoittaa joko etteivät he tiedä miten palvelua voisi kehittää tai ettei heidän mielestään palvelussa ole kehitettävää.

Omaa, erillistä sivustoa informaatio- ja vertaistukipalvelulle ehdotti kolme vastaajaa ja palvelun anonyymiutta ehdotti kaksi vastaajaa. Alokaiden tavoittamisen kannalta erillinen sivusto some-agenttipalvelulle ei ole järkevää sen valossa, että suurin osa varusmiehistä on jo Facebookissa ja vaatii vähemmän vaivaa saada heidät liittymään uuteen Facebook-ryhmään kuin kokonaan uudelle sivustolle. Facebookin vahvuus ja heikkous on se, että käyttäjät esiintyvät siellä (pääasiassa) omalla oikealla nimellään. Käyttäjien tunnistaminen nimen perusteella on helppoa, mutta omalla nimellä ei kuitenkaan uskalleta kysyä yhtä rohkeasti kuin anonyymisti. Toisaalta Facebookissa suurin osa jo on, ja ryhmään liittymisen kynnyks on matalampi kuin kokonaan uudelle sivustolle siirtyminen tai kirjautuminen.

Julkaisuvälejä ja ajankohtia ehdotettiin vain 16 vastauksessa. Päivittäin julkaisuita toivoi neljä vastaajaa ja joka toinen päivä kolme. Kuudessa vastauksessa sanottiin, ettei julkaisuvälillä ole väliä tai että nykyinen tapa on ollut hyvä. Iltavapaiden aikaan julkaisuja toivoivat 6 vastaajaa, ylipäättään arkisin kolme, ja viikonloppuisin kaksi. Ebrandin some-tutkimuksen mukaan yleisimmin nuoret käyttävät sosiaalista mediaa iltaisin kello 18–21 välisenä aikana. (Ebrand 2015.)

Yksittäisiä kehittämisen kohteita palvelulle annettiin varsin vähän. Yleisimmin mainittu aihe, josta toivottiin lisää tietoa, olivat palvelustehtävät tai aselajit. Ne mainittiin 11 vastauksessa. Aiheesta oli päivitykset jokaisessa ryhmässä, mutta kaikki eivät ehkä ole olleet tyytyväisiä tiedon laajuuteen tai eivät ole kenties nähneet julkaisua.

Varusmiehet odottavat some-agenttipalvelulta tietopaketteja sekä kysymisen mahdollisuutta, ja näitä palvelu toteuttaakin jo varsin hyvin. Palvelun laatu joukko-osastojen välillä vaihtelee. Ennen palvelusta varusmiehiä kiinnostaa tieto tulevasta palveluksesta, mutta palveluksen alettua suosiota saavat huumoripäivitykset kuten hauskat kuvat. Päivitystiheys ja julkaisuajankohta eivät ole niin oleellisia seikkoja ennen palvelusta kuin palveluksen alettua, jolloin sopiva julkaisuajankohta on kyselyn mukaan iltavapaiden aikaan.

5 Kehittämisehdotukset ja aiheita jatkotutkimuksiin

Ollakseen asevelvolliselle entistä hyödyllisempi ennen palvelusta ja palveluksen alussa voisi some-agenttipalvelua tulosten perusteella kehittää seuraavilla tavoilla.

Sosiaalisen median strategia, toimintasuunnitelma ja ohjeistukset. Yleisimmin kysytystä kysymyksistä ja muusta kaikkia joukko-osastoja koskevista asioista päivityksen laatimisen ei pitäisi olla vapaaehtoista ja some-agentista riippuvaa. Some-agentin käsikirjassa on lista esimerkkipäivityksistä aikatauluineen, mutta ohjeessa ei suoranaisesti kehoiteta niiden tekemiseen. Some-agentin käsikirjan mukaan joukko-osaston toiminnan ohjaaja vastaa, että some-agentit laativat toimintasuunnitelman, ja valvoo sen toteuttamista. Toimintasuunnitelma on aikataulu, jonka perusteella agentit tuottavat sisältöä ryhmään. (Some-agentin käsikirja 2016, 8.) Epäilen, että kaikissa joukko-osastoissa toimintasuunnitelmasta olisi kirjallinen tuotos olemassa. Tietysti joukko-osaston tapahtumakalenteria pidetään silmällä, mutta myös ennen palveluksen alkua julkaisuille kannattaisi määritellä vähintään viikko- jos ei päiväkohtainen aikataulu. Julkaisukalenteripohja voisi olla sellainen, jossa on kaikkia joukko-osastoja koskevat päivitykset, ja siihen joukko-osaston some-agentit ja ohjaaja voisivat lisätä omaa varuskuntaansa koskevat päivitykset. Julkaisukalenterin ohjeessa voisi olla päivitysten sisällön lisäksi kuvana esimerkki onnistuneesta tavasta kertoa kyseinen asia, mikäli sellainen edellisistä ryhmistä löytyy.

Julkaisukalenterin voisi laajentaa sosiaalisen median strategiaksi, joka on tiivis ja selkeäsanainen muistio, josta käy ilmi some-agenttipalvelun konkreettiset tavoitteet, kohderyhmät, toimijat ja toimintatavat. Toimintasuunnitelma taas kertoo yksityiskohtaisemmin, miten strategiaa käytännössä toteutetaan. Ohjeistus on some-agentteille luodut pelisäännöt, joilla palvelusta tulisi mahdollisimman yhtenäinen. (Seppälä 2014, 19–20). Strategia, toimintasuunnitelma ja ohjeistus voisivat osittain olla valtakunnallisia kattaen kaikkien joukko-osastojen some-agenttipalvelun, mutta joukko-osastot tarvitsevat ehdottomasti myös oman kirjallisen ohjeistuksen some-agentteille. Puolustushaarojen (maa-, ilma- ja merivoimat) ja niiden joukko-osastojen välillä on paljon eroavaisuuksia, mitkä tulee ottaa huomioon kunkin joukko-osaston some-agenttipalvelun toteuttamisessa.

Myös some-agenttitoiminnan onnistumista tulisi seurata aktiivisesti ja tuloksista oppia (Seppälä 2014, 20). Palvelun tavoitteet esimerkiksi palvelukseen sopeutumisesta ja ryhmäytymisen vahvistamisesta tulisi mitata ja tuloksia käyttää palautteen apuna some-agentteille, jotta heillä pysyisi mielessä, miksi some-agenttipalvelu on olemassa ja mihin sillä pyritään. Tavoitteiden laatiminen, toteutumisen seuraaminen ja palkitseminen myös moti-

voisivat some-agentteja hoitamaan tehtävänsä mahdollisimman hyvin. Tällä hetkellä seuranta tapahtuu Pääesikunnan some-agentin viikoittaisella raportilla jäsenmääristä ja parhaimmista päivityksistä.

Vetävän Facebook-päivitysohjeen käyttöön ottaminen osaksi some-agenttien koulutusta ja ohjaamista. Ohjeeni vetävästä Facebook-päivityksen tekemisestä voisi vähintäänkin kouluttaa some-agenteille tai ottaa sellaisenaan käyttöön kaikkien päivitysten ohjeeksi. Opinnäytetyön tutkimus nimittäin vahvistaa ohjeen taustalla olevan tutkimuksen tuloksia, joita ovat esimerkiksi kuvan, hymiöiden ja kysymysten vaikutus päivityksen suosiolle. Siispä jokaisen, myös asiapainotteisen tiedotteen, voisi julkaista ryhmässä aiheeseen liittyvän hauskan kuvan tai videon kera.

Yleisimmin kysytyistä kysymyksistä päivitysten tekeminen. Some-agentin käsikirjassa ohjeistetaan pitämään yleisimmin kysytyistä kysymyksistä listaa, johon liitetään mukaan myös vastaukset. Listaa ylläpidetään some-agentit ryhmässä, jossa sitä myös päivitetään. (Some-agentin käsikirja 2016, 19.) Käsikirja ei ohjeista kuitenkaan tekemään niistä päivityksiä ennakoivasti, vaan lista on ennemminkin työkalu vastauksen löytämiseen nopeasti, jos joku ryhmässä kysyy jotain listan asiaa. Niistä pitäisi tehdä päivitykset automaattisesti. Havaitsin myös, että listaa on päivitetty viimeksi 2.4.2015. Tällaiset asiat kuuluvat Pääesikunnan some-agentin valvovan silmän alle ja mikäli hän ei saa vaikutettua some-agenttien toimintaan, on pyydettävä ohjaajien apua.

Yksityisviestillä kysytyistä yleisistä aiheista päivitysten tekeminen. Yksi olennainen osa some-agenttipalvelua on mahdollisuus kysyä some-agenteilta yksityisviestillä. Ne, jotka eivät ole Facebookissa, voivat ottaa yhteyttä sähköpostitse. Päivitysprojektin yhteydessä eräs some-agentti mainitsi, että yhdestä päivitysaiheesta olikin kyselty. Silti hän ei ainakaan vielä siihen mennessä ollut tehnyt aiheesta päivitystä. Ohjeistaisin some-agenteille, että jos yksityisviestillä tullut kysymys suinkin on sellainen, joka voisi koskettaa muitakin kuin kysyjää, kannattaa siitä ehdottomasti tehdä päivitys ryhmään.

Alokaskirjeiden lähettämisen aikaistaminen ja some-agenttipalvelun tehokkaampi markkinointi. Alokaskirjeiden lähettäminen esimerkiksi 3 kuukautta ennen palveluksen alkua käynnistäisi some-agenttitoiminnan varhaisemmin, jolloin myös informaation jakaminen ennen varusmiespalveluksen alkua aikaistuisi ja jakaantuisi tasaisemmin ilman viimeisten viikkojen ”informaatiotulvia”. Silloin olisi myös enemmän aikaa lisäillä jäseniä ryhmään. Myös ryhmäytyminen alkaisi aiemmin. Kirjeiden lähettämisen ajankohta vaihtelee joukko-osastoittain, joten ohje koskee niitä, joissa kirjeet on lähetetty myöhemmin kuin

kolme kuukautta ennen palveluksen alkua. Lisäksi ryhmiä kannattaa mainita kaikissa mahdollisissa kanavissa ja yhteyksissä, joissa tulevien varusmiesten kanssa asioidaan.

Useampien sosiaalisen median kanavien hyödyntäminen. On selvää, että some-agenttipalvelu kannattaa toteuttaa siellä missä kohdeyleisö on: sosiaalisessa mediassa. Some-agenttipalvelun toimivuuden ja Puolustusvoimien uskottavuuden kannalta sosiaalisen median virrassa kannattaa pysyä mukana. Tällä hetkellä suljettu Facebook-ryhmä on paras tapa toteuttaa some-agenttipalvelu, mutta tulevaisuudessa sille voi löytyä muitakin väyliä joko palvelun lisäosiksi tai kokonaan Facebook-ryhmän korvaajiksi. Ebrand Suomi Oy:n nuorten sosiaalisen median käytön tutkimuksen mukaan Facebook tulee säilyttämään nuorten suosion ainakin seuraavan vuoden ajan kuten myös WhatsApp, Instagram ja Youtube. (Ebrand 2015d.) Nämä suurimmat kanavat kannattaisi valjastaa some-agenttipalvelun käyttöön paitsi sisällöntuotannossa myös Facebook-ryhmien markkinoinnissa.

Ryhmäläisten oman sisällöntuotannon lisääminen ennen palveluksen alkua. Ryhmien havainnoinnissa kävi ilmi, että ennen palvelusta ja sen alettua alokkaat reagoivat herkemmin toistensa tekemiä julkaisuihin kuin some-agentin tekemiin. Some-agentit voisivat siis vielä enemmän kannustaa ryhmäläisiä omien, ryhmäytymistä edesauttavien julkaisuiden tekemiseen. Tietopakettien laatiminen luonnollisesti olisi edelleen some-agenttien vastuulla.

Ryhmän sisällön järjesteleminen. Facebook-ryhmien huono puoli on se, että vanhojen päivitysten selaaminen on työlästä. Muutamassa kyselyn vastauksista oli ehdotettu sisällön järjestelemistä esimerkiksi linkittämällä saman aihealueen päivitykset toisiinsa. Tämä vaatisi suunnittelua, mutta olisi varsin varteenotettava kokeilu.

Some-agenttien ja ohjaajien yhteydenpidon helpottaminen ja nopeuttaminen. Some-agenttipalvelua toteuttaa Pääesikunnan ohjaaja, Pääesikunnan some-agentti, 16 ohjaajaa ja noin 30 some-agenttia. Näin monen henkilön yhteydenpito on haastavaa ja haasteita lisäävät maantieteelliset etäisyydet sekä joukko-osastojen muu toiminta, jonka ohella some-agenttipalvelu ei selvästikään ole tärkeysjärjestyksessä ylin. Yhteyttä pidetään Facebookissa ja puhelimitse. Itse pidin some-agentteihin yhteyttä Facebookissa ja huomasin, että viestit hukkuivat toisinaan ja vastaukset viipyivät. Esimerkiksi WhatsApp Messenger tai Facebook Messenger (Facebookin oma pikaviestisovellus) olisi myös ohjaajien ja some-agenttien keskinäiseen viestimiseen Facebook-ryhmää ketterämpi sovellus. (Facebook.)

Jatkotutkimusehdotukset. Tämä tutkimus teetettiin some-agenttipalvelun alkuvaiheen käyttäjille eli tuleville alokkaille ja alokkaille. Facebook-ryhmän luonne muuttuu varusmiespalveluksen tahdissa alokasajasta erikoiskoulutuskauteen, joukko-koulutuskauteen, kotiutumiseen ja reserviin. Tulevaisuudessa voisi tutkia, miten tyytyväisiä palveluun ollaan alokasajan jälkeen, jolloin palvelun luonne muuttuu ohjeistusten jakamisesta varusmiestoimikunnan ja joukko-osaston asioiden tiedottamiseen. Erikoiskoulutusvaiheessa myös varusmiesten oma sisällöntuottaminen ryhmään lisääntyy esimerkiksi hauskojen kuvien jakamisen muodossa. Esimerkiksi KAIPR 1/16 ryhmässä lähti alokasajan lopulla liikkeelle tupien (huoneiden, jossa alokkaat asuvat) asukkaiden julkaisemat kuvat itsestään hauskoissa varusteissa ja asetelmissa. Tuvat yksi toisensa jälkeen julkaisivat toinen toistaan hupaisamman kuvan esimerkiksi tekstin ”Kiitos jätkät p-kaudesta tulee ikävä!” kera. Tämä ilmentää alokasaikana tuvissa syntynyttä ryhmäytymistä. Oleellinen vaihe on myös ryhmän ylläpidon siirtäminen saapumiserän kotiutuessa vapaaehtoisen jäsenen haltuun ja ryhmän luonteen muuttuessa ”muisteluryhmäksi”.

Jatkossa olisi hyvä selvittää perusteellisesti myös some-agenttien omat mielipiteet palvelusta ja sen kehittämisestä. Heiltä voisi kysyä mielipidettä joukko-osaston ohjaajan, Pääesikunnan ohjaajan ja some-agentin toiminnan onnistumisesta. Joukko-osastojen toiminnan ohjaajat ovat ensimmäisiä tehtävässään, ja some-agentit taas vaihtuvat aina edellisen kotiuduttua, joten palvelun kehittämistä ohjaajien ja some-agenttien toiminnan kautta voisi jatkossa tutkia.

6 Opinnäytetyöprosessin arviointi ja oma oppiminen

Opinnäytetyöprosessin myötä opin kehittämistutkimuksen laatimisen ja läpiviennin kaik-
kine vaiheineen, mikä oli oikein hyödyllistä ja innoittavaa. Kyseessä on ensimmäinen tutki-
mukseni ja opinnäytetyöni. Työn aikana sain mielenkiintoista tietoa varusmiehistä sosiaali-
sen median käyttäjinä. Sain myös kattavan käsityksen some-agenttipalvelusta ja sen laa-
dusta kaikissa joukko-osastoissa. Opin käyttämään PVMoodlen palautejärjestelmä-työka-
lua, vaikkakin joudun toteamaan, että jatkossa käyttäisin esimerkiksi webropol-työkalua.
Kyselyn ruotsin käännöksen myötä virkistin ruotsin kielen taitoani ja opin armeijasanastoa
ruotsiksi. Kysely keskeisimpänä tutkimusmenetelmänä oli työläin ja vei resursseja ryhmien
havainnoinnilta. Esimerkkipäivitysprojektin olisi voinut toteuttaa uudestaan ryhmien elin-
kaaren myöhemmässä vaiheessa. Olisin halunnut testata lisää erilaisia päivityksiä ja nii-
den saamaa vastaanottoa.

Yhteistyö toimeksiantajan kanssa sujui hyvin. Sain apua tarvittaessa ja toimeksiantaja
osoitti myös aitoa mielenkiintoa tutkimustuloksia kohtaan esimerkiksi tiedustelemalla kyse-
lyn tuloksia jo ennen sen päättymistä. Sen sijaan yhteistyö joukko-osastojen some-agent-
titoiminnan ohjaajien kanssa ei toiminut niin hyvin kuin odotin, sillä vain muutama vastasi
ohjaajien ryhmään laittamiini viesteihin tai yksityisviesteihin.

Tutkimustuloksiin olen tyytyväinen, sillä sain laadittua niiden pohjalta hyödyllisiä ja käyttö-
kelpoisia kehittämis ehdotuksia. Oli kiva tehdä työ toimeksiantona edelliseen työharjoittelu-
paikkaan, jossa some-agenttipalvelu on luotu ja josta sitä johdetaan. Työssä löydettiin
vastaus kaikkiin tutkimuskysymyksiin. Odotan mielenkiinnolla, miten tuloksia hyödynne-
tään some-agenttien koulutuksessa.

Työ valmistui määräajassa ja kyselyn toteuttamista lukuun ottamatta hallitusti, suunnitel-
man mukaan.

Lähteet

Alokastiedote tuleville "Porilaisille". Porin prikaati ja varusmiestoimikunta. Luettavissa: <http://docplayer.fi/3689350-Alokastiedote-tuleville-porilaisille.html>. Luettu 10.5.2016.

Belle Beth Cooper 2013. 7 Powerful Facebook Statistics You Should Know for a more engaging Facebook Page. Luettavissa: <https://blog.bufferapp.com/7-facebook-stats-you-should-know-for-a-more-engaging-page> Luettu: 24.11.2015.

Ebrand. 2015a. SoMe ja nuoret 2015 tiivistelmä. Luettavissa: <http://www.ebrand.fi/someja-nuoret2015/tiivistelma/>. Luettu: 23.5.2016.

Ebrand, 2015b. SoMe ja nuoret 2015 suosituimmat sosiaalisen median palvelut. Luettavissa: <http://www.ebrand.fi/somejanuoret2015/2-suosituimmat-sosiaalisen-median-palvelut/>. Luettu 23.5.2016.

Ebrand, 2015c. SoMe ja nuoret 2015 sosiaalisen median käyttötavat. Luettavissa: <http://www.ebrand.fi/somejanuoret2015/3-sosiaalisen-median-kayttotavat/>. Luettu: 23.5.2016.

Facebook a. Miten lisään jonkun kaverikseni? Luettavissa: <https://www.facebook.com/help/146466588759199>. Luettu 11.5.2016.

Facebook b. Group Basics. Luettavissa: https://www.facebook.com/help/162866443847527/?ref=hc_fnav#. Luettu 14.4.2016.

Facebook c. Miten kiinnitän julkaisun ylläpitämäni ryhmän yllälaitaan? Luettavissa: <https://www.facebook.com/help/399494523452700?sr=2&query=kiinnitt%C3%A4minen&sid=0SiqrzTkXU2twFtyh>. Luettu 11.5.2016.

Facebook d. Group Privacy & Abuse. Luettavissa: <https://www.facebook.com/help/412300192139228/>. Luettu 18.4.2016.

Facebook e. Group admin basics. Luettavissa: <https://www.facebook.com/help/418065968237061/>. Luettu 17.4.2016.

Facebook f. Viestin lähettäminen. Luettavissa: <https://www.facebook.com/help/326534794098501/>. Luettu 11.5.2016.

Facebook g. Mitä ilmoitukset ovat? Luettavissa: <https://www.facebook.com/help/1668906000006551?sr=4&query=ilmoitus&sid=0Pc0lxaYViYhp12lQ>. Luettu 11.5.2016.

Facebook h. Mitä merkitseminen on ja miten se toimii? Luettavissa: <https://www.facebook.com/help/124970597582337?sr=41&query=mit%C3%A4%20merkint%C3%A4%20tarkoittaa&sid=075nC13TJc1RWwRy9>. Luettu 18.4.2016.

Facebook i. Mitkä nimet ovat sallittuja Facebookissa? Luettavissa: <https://www.facebook.com/help/112146705538576>. Luettu: 17.4.2016.

Facebook j. Miten reagoi julkaisuun? Luettavissa: <https://www.facebook.com/help/933093216805622>. Luettu: 17.4.2016.

Facebook. Facebook Messenger. Luettavissa: <https://www.facebook.com/help/messenger-app/269946226529690/>. Luettu 23.5.2016.

Facebook-ryhmät 1/16:

KAARTJR 1/16 <https://www.facebook.com/groups/kaartjr116/?ref=browser>

PORPR 1/16 Säkylä <https://www.facebook.com/groups/porpr116sakyla/?ref=browser>

PORPR 1/16 Niinisalo <https://www.facebook.com/groups/porpr116niinisalo/?ref=browser>

PSPR 1/16 <https://www.facebook.com/groups/pspr116/?ref=browser>

KARPR 1/16 <https://www.facebook.com/groups/karpr116/>

KAIPR 1/16 <https://www.facebook.com/groups/116kaipr/?ref=browser>

JPR 1/16 <https://www.facebook.com/groups/jpr116/?ref=browser>

MAASK 1/16 LPR <https://www.facebook.com/groups/maask116lpr/?ref=browser>

MAASK 1/16 Hamina <https://www.facebook.com/groups/maask116hamina/?ref=browser>

UTJR 1/16 <https://www.facebook.com/groups/utjr116/?ref=browser>

RPR 1/16 <https://www.facebook.com/groups/rpr116/>

NYBR / UUDPR 1/16 <https://www.facebook.com/groups/nybr116/?ref=browser>

SATLSTO 1/16 <https://www.facebook.com/groups/satlsto116/?ref=browser>

KARLSTO 1/16 <https://www.facebook.com/groups/karlsto116/?ref=browser>

ILMASK 1/16 <https://www.facebook.com/groups/ilmask116/?ref=browser>

RJK Onttola 1/16 <https://www.facebook.com/groups/rjkonttola116/?ref=browser>

Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula. 2010. Tutki ja kirjoita. Tammi. Helsinki.

Ilmavoimat. Ilmavoimien joukko-osasto. Luettavissa: <http://ilmavoimat.fi/joukko-osastot>. Luettu 10.5.2016.

Instagram. Inttielämää. Nähtävissä: <https://www.instagram.com/inttielamaa/>. Katsottu 17.4.2016.

KvantiMOTV a. Numerolukutaito: tutkimuksen analyysivaihe. Luettavissa: <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/numerolukutaito/analyysi.html>. Luettu 23.5.2016.

KvantiMOTV b. Kyselylomakkeen laatiminen. Luettavissa: <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kyselylomake/laatiminen.html>. Luettu: 24.5.2016.

Maavoimat. Maavoimien joukko-osastot. Luettavissa: <http://maavoimat.fi/joukko-osastot>. Luettu 10.5.2016.

Merivoimat. Merivoimien joukko-osastot. Luettavissa: <http://merivoimat.fi/joukko-osastot>. Luettu 10.5.2016.

Puolustusvoimat. Projektisuunnitelma Asevelvollisten informaatiopalvelut. 2015. Ei Julkinen.

Puolustusvoimat. Koulutusosasto. 2015. Asevelvollisten informaatiopalvelut -projektisuunnitelma. Ei julkinen.

Puolustusvoimat a. Pääesikunta. Luettavissa: <http://puolustusvoimat.fi/tietoa-meista/paaesikunta>. Luettu: 5.4.2016.

Puolustusvoimat. Koulutusosasto. 2016. Some-agentin käsikirja. Ei julkinen.

Puolustusvoimat. Koulutusosasto. 2015. Some-agentti Pääesikunta -käsikirja. Ei julkinen. (Käsikirjat eivät ole virallisia eivätkä julkisia teoksia vaan Pääesikunnan some-agentin laatimia ja päivittämiä, mutta henkilökunnan hyväksymiä.)

Puolustusvoimat b. Asevelvollisuus. Luettavissa: <http://puolustusvoimat.fi/asevelvollisuus>. Luettu 10.5.2016.

PVMoodle. Luettavissa: <https://www.pvmoodle.fi/login/index.php>. Luettu: 23.5.2016.

Pönkä Harto. 2014. Sosiaalisen median käsikirja. Docendo Oy. Jyväskylä.

Rajavartiolaitos. 2016. Luettavissa: <http://www.raja.fi/varusmies>. Luettu 14.4.2016.

Seppälä, Piritta. 2014. Kuuntele ja keskustele — Näin järjestösi toimii tavoitteellisesti sosiaalisessa mediassa. Lönnberg. Helsinki.

Tilastokeskus a. Perusjoukko. Luettavissa: <http://www.stat.fi/meta/kas/perusjoukko.html>. Luettu 23.5.2016.

Tilastokeskus b. Otos. Luettavissa: <http://www.stat.fi/meta/kas/otos.html>. Luettu: 23.5.2016.

Varusmies 2016. Luettavissa: <http://puolustusvoimat.fi/documents/1948673/2258487/PEVIESTOS-Varusmiesopas-FIN-2016.pdf/8f889863-974c-4e12-b673-2e46ce15e320>. Luettu 10.5.2016.

Varusmies a. Kutsunnat. Luettavissa: <http://varusmies.fi/kutsunnat>. Luettu 10.5.2016.

Varusmies b. Palvelustehtävät ja -paikat. Luettavissa: <http://varusmies.fi/palvelustehtavat-ja-paikat>. Luettu 10.5.2016.

Youtube. Puolustusvoimat. Nähtävissä: <https://www.youtube.com/user/DefenceForcesFinland/featured>. Katsottu 17.4.2016.

WhatsApp Messenger a. Kuinka se toimii. Luettavissa: <https://www.whatsapp.com/?l=fi>. Luettu 13.4.2016.

WhatsApp Messenger b. How do I use Group Chat? Luettavissa: <https://www.whatsapp.com/faq/fi/android/23776567>. Luettu: 18.4.2016.

Liitteet

Liite 1. Facebook-ryhmät

KAARTJR 1/16 = Kaartin jääkärirykmentti

PORPR 1/16 Säkylä = Porin prikaati, Säkylä

PORPR 1/16 Niinisalo = Porin prikaati, Niinisalo

PSPR 1/16 = Panssariprikaati

KARPR 1/16 = Karjalan prikaati

KAIPR 1/16 = Kainuun prikaati

JPR 1/16 = Jääkäriprikaati

MAASK 1/16 Hamina = Maasotakoulu, Hamina

MAASK 1/16 LPR = Maasotakoulu, Lappeenranta

UTJR 1/16 = Utin jääkärirykmentti

RPR 1/16 = Rannikkoprikaati

NYBR/UUDPR 1/16 = Nybrigade/Uudenmaan prikaati

SATLSTO 1/16 = Satakunnan lennosto

KARLSTO 1/16 = Karjalan lennosto

ILMASK 1/16 = Ilmasotakoulu

RJK Onttola 1/16 = Pohjois-Karjalan rajavartiosto

Liite 2. Esimerkkipäivitykset

Aihe 1: Harrastusmahdollisuudet ja harjoitusvapaat

Päivityksen tulee sisältää:

- Urheiluaiheinen kuva
- Hymiötä ☺
- Kysymys: kuinka moni harrastaa urheilua?
- Kerro: varuskunnan harrastusmahdollisuudet
- Kysy: kiinnostaako tietopaketti harjoitusvapaista

Esim. ”Kartoitetaanpas minkä lajin harrastajia meillä on täällä. Kuinka moni harrastaa jotain urheilua, ja mitä lajia? Itse harrastan crossfittia. Onko muita lajiin hurahtaneita? ☺

Kerron teille nyt urheilumahdollisuuksista täällä Ilmasotakoulussa. ☺

Iltaavapaillo voit käydä varuskunnan omalla punttisalilla, uimahallissa tai lenkkipolulla. Pelaamme myös pallopelejä kuten jalkapalloa, salibandya ym. vaihtelevasti eri iltoina.

Entä kuinka moni urheilee kilpatasolla? Kaipaatteko tietoa harjoitusvapaista? Kilpaurheilijoille sellainen mahdollisuus nimittäin on.” (491 merkkiä)

Aihe 2: Saapuminen

Päivityksen tulee sisältää:

- Kuvat esim. varuskuntaan johtavasta tiestä, parkkipaikasta sekä yksiköstä, jossa ilmoittautuminen tapahtuu
- Hymiötä ☺
- Kysymys: Kuinka moni saapuu omalla autolla? Entä kuinka moni julkisilla kulkuneuvoilla?
- Kerro: saapuminen a) omalla autolla b) junalla ja/tai bussilla
- Kysy: Onko jollekin epäselvää miten omalta asuinpaikkakunnalta pääsee?

Aihe 3: Varusteet

Päivityksen tulee sisältää:

- Hymiötä ☺
- Kuvat esimerkiksi lomavarustuksesta, palvelusvarustuksesta, taisteluvälineistä, täyspakkauksesta/-varustuksesta sekä liikuntavarustuksesta (jonkun henkilön yllä)
- Mainitse liikuntavarustusten yhteydessä, että puolustusvoimat jakaa lenkkikassut, mutta omatkin on sallittu
- Kerro, että naisille jaetaan puolustusvoimien oma naisten kokouimapuku, mutta omakin on sallittu (yksinkertainen kokouimapuku, ei bikinejä)
- Hiukset: miehillä siili alle 5mm, naisilla pitkät hiukset oltava nutturalla
- Kysy: Onko kysyttävää varusteista, omista tai puolustusvoimien?

Aihe 4: Ryhmäytyminen, ”jään murtaminen”

Päivityksen tulee sisältää:

- Hauska kuva
- Hymiötä ☺

- Kysymys: esim. hauskin tai villein inttihuhu, jonka olette kuulleet?

Esim. Tänään teillä on muuten siviili-TJ 42! Tässä aiheeseen sopiva hauska ja osuva kuva. ☺

Joko kaverit ja sukulaiset kuumottelevat teitä omilla inttijutuillaan? Voitaisiin pitää gallup: mikä on hauskin tai villein inttihuhu, jonka olette kuulleet?

Sellaiset ”100km jalkamarssi täyspakkauksessa, räntäsateessa ilman ruokaa ja vettä” -tyyppiset ”inttimuistot”. :D

Liite 3. Kyselylomake

Förfrågnings/Kysely

Tila: Anonyymi

Pakolliset kentät on merkitty symbolilla *.

Tervetuloa varusmiesten informaatio- ja vertaistukipalvelua koskevaan tutkimuskyselyyn. Vastaaminen tapahtuu anonyymisti ja osallistuminen on vapaaehtoista.

Kysely sulkeutuu 22.2.2016 kello 00.00.

Kysely on osa Some-agenttipalvelua tutkivaa opinnäytetyötä. Tutkija on Haaga-Helia ammattikorkeakoulun journalistiopiskelija Marjut Kriikku. Toimeksiantaja on Pääesikunta. Opinnäytetyössä tutkitaan, millainen olisi hyvä informaatio- ja vertaistukipalvelu varusmiehille, ja miten some-agenttipalvelua voisi kehittää niin, että siitä olisi asevelvolliselle mahdollisimman paljon hyötyä ennen palvelusta ja palveluksen aikana. Kyselyyn osallistuu 10% saapumiserän 1/16 alokkaista.

Välkommen till förfrågningen, som handlar om beväringarnas informations- och kamratstöd. Svarandet är anonymt och deltagandet är frivilligt.

Förfrågningen avslutar 22.2.2016 klockan 00.00

Förfrågningen är en del av examensarbetet, som undersöker Some-agentservicen.

Forskaren är Marjut Kriikku, journaliststuderanden i Haaga-Helia yrkeshögskolan.

Uppdragsgivaren är huvudstaben. I examensarbetet undersöks hurdan en bra informations- och kamratstöd för beväringar skulle vara, och hur some-agentservicen skulle kunna utvecklas så, att den skulle vara så användbar som möjligt för beväringar före och under militärtjänsten.

1. Mitä sosiaalisen median kanavaa tai kanavia käytät? / Vilka sociala media eller medier använder du? *

- a. En mitään/Ingenting
- b. Facebook
- c. Instagram
- d. Twitter
- e. Youtube
- f. Snapchat
- g. LinkedIn
- h. Periscope
- i. Muita, mitä? / Andra, vad?

2. Kaipasitko tietoa varusmiespalveluksesta ennen palveluksen alkamista? / Letade du efter information om militärtjänst innan tjänsten började? *

a. Kyllä/Ja

b. En/Nej

3. Saitko tietoa riittävästi? / Fick du tillräckligt information? *

a. Kyllä/Ja

b. En/Nej

4. Mistä sait varusmiespalvelusta koskevaa tietoa? / Varifrån fick du information om militärtjänst? *

a. Puolustusvoimien nettisivuilta/Försvarsmaktens webbsidor

b. Varusmies-kirjasta/Från Beväring-bok

c. Youtubesta

d. Facebookista

e. Kavereilta ja/tai sukulaisilta/Från vänner och/eller släktingar

f. Alokaskirjeestä/Från rekrytbrev

g. Muualta internetistä/Någon annanstans från Internet

h. Jostain muualta, mistä? / Någon annanstans, vad?

5. Kaipasitko mahdollisuutta tutustua palvelustovereihisi ennen palveluksen alkamista? / Missade du möjlighet att utforska sina tjänstkompisar innan tjänsten? *

a. Kyllä/Ja

b. En/Nej

6. Oletko oman saapumiseräsi Facebook-ryhmässä? / Är du i sin inrycknings Facebook-gruppen?*

a. Kyllä/Ja

b. En/Nej

Jos vastasit kysymykseen numero 6 kyllä, vastaa kysymyksiin 7a-9a. Jos vastasit ei, vastaa kysymyksiin 7b-8b. / Om du svarade ja på fråga nummer 6, svara på frågorna 7a-9a. Om du svarade nej, svara på frågor 7b-8b.

Some-agenttipalvelu on Facebookissa toimiva varusmiesten vertaistuki- ja informaatiopalvelu. Palvelun tarkoitus on parantaa varusmiesten tiedonsaantia ennen palveluksen alkua ja palveluksen aikana. Palvelusta vastaavat erikoiskoulutetut varusmiehet, some-agentit,

jotka ovat osa varusmiestoimikuntaa. Agentit kertovat Facebook-ryhmissä tuleville alokkaille palvelusajasta ja vastaavat alokkaiden kysymyksiin. Ryhmät toimivat myös keskustelukanavana. Henkilökohtaiset kysymykset voi esittää some-agentille yksityisviestinä, mutta yleisiä kysymyksiä suositellaan kirjoitettavaksi ryhmän seinälle kaikkien jäsenien nähtäväksi.

Palveluksen alettua ryhmä toimii varusmiestoimikunnan ja joukko-osaston tiedotuskanavana.

Palvelun tavoite on vahvistaa ryhmäytymistä, parantaa alokkaiden sopeutumista armeijaan, lisätä palvelusmotivaatiota sekä ehkäistä syrjäytymistä ja palveluksen keskeyttämiä.

Some-agentservicen är beväringarnas informations- och kamratstöd i Facebook.

Syftet med servicen är att förbättra beväringarnas tillgång till information före och under militärtjänsten.

Some-agenter är specialutbildade beväringar, som svarar på servicen och tillhör i en Beväringskommitté.

Some-agenten berättar i Facebook-gruppen för framtida rekryter om militärtjänstetiden och svarar på rekryteras frågorna.

Grupperna fungerar också som diskussionsforum.

Personliga frågor kan skickas som privata meddelande till Some-agenten, men allmänna frågor rekommenderas att lägga till gruppens vägg för alla medlemmar att se.

Efter tjänsts början, fungerar gruppen som Beväringskommittés och brigads informationskanal.

Syftet med servicen är att förstärka gruppbildning, för att förbättra rekryters integration till armén, för att höja tjänstemotivationen, samt att förhindra utslagning och avbrott av tjänsten.

7a. Oletko hyötynyt some-agenttipalvelusta? Miten? / Har du nyttat av some-agentservice? Hur?

8a. Mitä hyvää palvelussa on? / Vilka bra saker finns det i some-agentservice?

9a. Miten palvelua voisi mielestäsi kehittää?

Voit vastata seuraavien apukysymyksien avulla / Du kan svara med hjälp av följande frågor:

- Millaista sisältöä toivoisit Facebook-ryhmään? / Hurdana innehåll vill du ha i Facebook-gruppen?
- Millaiset julkaisut kiinnostavat sinua? / Hurdana poster intresserar dig?

- Miten some-agenttien toimintaa voisi kehittää? / Hur man kan utveckla some-agentternas verksamheten?
- Mikä on sopiva julkaisuväli ryhmässä? / Hur ofta skall man posta i gruppen?
- Mikä on sopiva ajankohta julkaisuille? (Viikonpäivä ja vuorokaudenaika) / Vad är en lämplig tidpunkt till poster? (Dag och tid)

7b. Miksi et? / Varför inte?

8b. Millainen olisi hyvä informaatio- ja/tai vertaistukipalvelu tuleville varusmiehille ja/tai alokkaille? / Hurdan skulle vara en bra informations- och/eller kamratstöd för framtida beväringar och/eller rekryter?